ברוך שאמר
משיחותיו של הרה"ג הרב ברוך רוזנבלום שליט"א

פרשת בהעלותך – נחמה לדורות – שנת תשע"ט.

פרשת בהעלותך – החצוצרות של משה רבינו – שנת תשפ"א.

השיעורים נכתבו

לעילוי נשמת

אורן חמו בן זהרי
שמעון ניסים בן טויה
בנימין כהן בן יעקב
רחל בת נחמה
יצחק קדוש בן מסעודה
אייל בן יעל יולנדה
משה בן בנימין
מרדכי יעקב בן אברהם אליהו
יעקב בן סלמן
טובה בת אהרן
אהרן יוסף בן משה דוד הכהן
אלי סולטן בן אסתר
רותי בת חסיבה
יצחק בן שלמה ואסתר
יצחק בן שאול
ישראל בן שמחה
שאול בן מרדכי אריה
יפה שניידל בת יצחק
אסתר בת קמרה
עמנואל בן שפרה
ניר בן פלורנס

ת.נ.צ.ב.ה

להצלחת

ר' משה בן שוקת חיה וב"ב
יוסף בן טובה וסיון בת שרה וב"ב
תומר בן פלורנס
! ימלא ה' כל משאלות לבם לטובה

המעוניינים לתרום להפצת העלון השבועי

יוכלו להתקשר:

0504-170-270

כ"כ ניתן לתרום בכל מכשירי 'קהילות' בקופה
'ע"ש 'ברוך שאמר

<u>פרשת נשא – נחמה לדורות – שנת תשע"ט</u>.

לרפואת

ברוריה בת מלכה
ציפורה פייגא בת הדסה
רונית בת מזל
וועלוועל וואלף זאב בן לאה
סיגלית בת ציפורה
איתי בן אהובה
אורי בת ורד
נועם בן מיכל
ירחמיאל דניאל בן טובה באשה
סמי בן סימי
שירה בת שרה וב"ב
ניתאי בן שרון
רחל בת אסתר
לאה שרה בת חנה
אריה יהודה בן רחל
חנה בת שושנה

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

ברוך שאמר
משיחותיו של הרה"ג הרב ברוך רוזנבלום שליט"א

פרשת השבוע שנקרא בע"ה בשבת זו, פרשת בהעלותך. הייתי רוצה לעסוק היום בנושא המנורה, אבל תחילה נפתח בהנהגה טובה שנוהגים בו בני עדות המזרח [למרות שמקורו אצל בני עדות אשכנז] – אמירת מזמור ס"ז בתהלים – "**לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר**"; בני עדות המזרח נוהגים לומר אותו פעמיים ביום – פעם א' בשחרית ופעם שניה במנחה. השוני בין מנהג הספרדים לאשכנזים הוא, שבני עדות המזרח נוהגים לומר את המזמור הזה בצורת המנורה. מקור הדברים מובא בספרו של **הרוקח יראת א-ל**;

כותב **הרוקח** – המזמור הזה וכל זה עם המנורה רומז לענייני גדולים, ויש בו סגולות רבות והיה דוד המלך ע"ה נושא זה המזמור כתוב ומצויר במגינו כצורת מנורה כשהיה יוצא למלחמה והיה נוצח אותם ונופלים לפניו אויביו. ואמרו חכמים בעלי הקבלה כל מי שיראה זה המזמור בכל יום מצויר כצורת מנורה, ימצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם, ואם הוא מצויר על ארון הקודש יגן בעד גזירה רעה לקהל. ואמרו חכמים ז"ל, כל מי שמתפלל אותו זה המזמור כמנורה בכל יום בהנץ החמה, לא יקרה לו שום גזירה רעה ויהיה חשוב לפני בורא עולם ית' הקב"ה כאילו הוא מדליק נרות בבית המקדש ויהיה מובטח שהוא בן העולם הבא. וכל האומר אותו אחר ברכת כהנים בבוקר בשבעה שבועות של ימי הספירה לא יקרה לו שום נזק בכל השנה כולה ויהיה מצליח במעשיו וכו' וכמו כן כל הקורא אותם בכוונה שיכוון בו, וכל האומר אותו שבעה פעמים בדרך ויכין כי ילך לשלום ולהצלחה.

וכתב ה**אבודרהם** [סדר שחרית של חול] – ויש מקומות שנוהגין לומר בכל יום מימות העומר, מזמור שיר אלקים יחננו ויברכנו, מפני שיש בו מ"ט תיבות חוץ מן הפסוק הראשון שהוא פתיחת המזמור, והם כנגד מ"ט ימי העומר ועוד יש בו שבעה פסוקים חוץ מן הפס' הראשון, והם כנגד ז' שבועות, ובמקצת מקומות אומרין אותו בכל יום, מפני שנקרא 'מזמור המנורה', והקורא אותו בכל יום נחשב כמדליק המנורה הטהורה בבית המקדש, וכאילו מקבל פני שכינה, כי תמצא בו ז' פסוקים כנגד שבעה קני המנורה, וגם יש בו מ"ט תיבות כנגד מנין הגביעים והכפתורים והפרחים והנרות שבשבעה קני המנורה שעולין למנין מ"ט. כיצד? גביעים כ"ב, פרחים תשעה, כפתורים י"א, נרות שבעה – סכ"ה מ"ט. ופסוק ראשון יש בו ארבע תיבות, כנגד מלקחיה ומחתותיה, מלקחיה תרי ומחתותיה תרי.

עכ"ד.

פותחת הפרשה: {ח, א} **וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר:** {ב} **דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת:** {ג} **וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה:** {ד} **וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד יְרֵכָהּ עַד פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת הַמְּנֹרָה.**

אומר **רש"י** – **בהעלתך.** למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנכת הנשיאים חלשה דעתו, שלא היה עמהם בחנכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקדוש ברוך הוא חייך, שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות.

אומר המדרש {במדבר רבה, פרשה טו, אות ו} – **מַה כְּתִיב לְמַעְלָה מִן הָעִנְיָן** [לפני פרשת בהעלותך]**, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ז, א ב): וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה, וַיְקָרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲחַר כָּךְ: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת. זֶה שֶׁאָמַר הַכָּתוּב (תהלים לד, י): יִרְאוּ אֶת ה' קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו. אַתְּ מוֹצֵא לְמַעְלָה אֶחָד עָשָׂר שְׁבָטִים הִקְרִיבוּ וְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם הִקְרִיב, וְכָל הַנְּשִׂיאִים הִקְרִיבוּ חוּץ מִנְּשִׂיאוֹ שֶׁל לֵוִי, וּמִי הָיָה נְשִׂיאוֹ שֶׁל לֵוִי, זֶה אַהֲרֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יז, יח): וְאֶת שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל מַטֵּה לֵוִי, וְאַהֲרֹן לֹא הִקְרִיב עִם הַנְּשִׂיאִים, וְהָיָה אוֹמֵר אוֹי לִי שֶׁמָּא בְּשְׁבִילִי אֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל שִׁבְטוֹ שֶׁל לֵוִי, אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמשֶׁה לֵךְ אֱמֹר לוֹ לְאַהֲרֹן אַל תִּתְיָרֵא לְגְדוֹלָה מִזּוּ אַתָּה מִתְקַן. לְכָךְ נֶאֱמַר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת. הַקָּרְבָּנוֹת, כָּל זְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם הֵם נוֹהֲגִים, אֲבָל הַנֵּרוֹת לְעוֹלָם (במדבר ח, ב): אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ, וְכָל הַבְּרָכוֹת שֶׁנִּתַּתִּי לְךָ לְבָרֵךְ אֶת בָּנַי, אֵינָן בְּטֵלִין לְעוֹלָם.**

שאלה ראשונה שצריכה ביאור, למה צריך הקב"ה לומר לו "חייך, שלך גדולה משלהם" – הוא לא ביקש דבר גדול יותר, אלא ביקש להקריב את קרבנות הנשיאים כמו כולם. ולכן, לכאורה, היה צריך לומר לו "חייך, שלך כשלהם!"?

עוד יש לשאול, מה פירוש 'חייך' – וכי הקב"ה נשבע בשמו של אהרן?!

שאלה נוספת, ולמה חלשה דעתו של אהרן דוקא כאן ולא כאשר הביאו הנשיאים שש עגלות צב?

אומר ה**סוכת דוד** – ובשלמא מה שלא היו בעצה להביא ולהשתתף נמי בהשש עגלות צב, זהו ניחא, שהרי חשבו ורצו לשאת הכל בכתף לגודל קדושת המשכן ואם הם ישתתפו בעגלות ג"כ, א"כ זהו יהיה זלזול מהם בקדושת המשכן שיראו לכל שאינם רוצים לטרוח בעבודת המשכן שיראו לכל שאינם רוצים לטרוח בעבודת המשכן, אבל בקרבנות שבאו מחמת שמחת בנין המשכן למה לא השתתפו ג"כ הם את עצמן בזה כשראו שכולם הביאו קרבנות חינוך אז ג"כ הם היו צריכין להביא ולא יחלש דעתם עליהם, וג"כ דאם לא יביאו זהו יהיה נראה שהם אינם שמחין בזה, וא"כ לכאורה היה להם מצוה להביא.

לכאורה, למה לא הביא אהרן גם הוא קרבנות ברגע שראה את כולם מביאים?!

אומרים חז"ל, ברגע שהוא ראה ששבט אפרים הביאו אז הוא כבר לא יכל להביא כי לא מביאים יותר מי"ב קרבנות. ממילא, הוא הבין שלא מקריבים יותר והוא לא נמצא בין המקריבים.

הכל טוב ויפה. אז למה הוא לא ביקש רשות מהקב"ה להקריב גם הוא?

כותב **הרמב"ן** [במדבר ז, ב] – "... ואחרי כן כללם כאחד לרמוז כי בעת אחת עלה במחשבתם להקריב החנוכה ולא קדם אחד לחבירו במחשבה ולא בהבאה לפני המשכן ועל זה הזכירם הכתוב לכולם בהשואה".

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

פירוש הדבר, באותו רגע שעלתה בדעתו של נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר המחשבה להביא את הקרבן[1] - עלתה המחשבה בדעת כל השבטים גם כן להביא קרבן, וכולם ביחד הביאו את הקרבנות. דהיינו, בר"ח ניסן הביאו כל הנשיאים את כל הקרבנות שלהם והניחום לפני המשכן, כאשר כל נשיא הקריב ביומו.

חשבתי לומר שזה פשט הדברים;

<u>אומרת הגמרא {מסכת מגילה י, ב}</u> – **{ויקרא ט-א} ויהי ביום השמיני. ותניא: אותו היום היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא כיום שנבראו בו שמים וארץ.**

<u>אומר רש"י</u> – **ויהי ביום השמיני.** שמיני למלואים, הוא ר"ח ניסן, שהוקם המשכן בו ביום.

<u>כותב המדרש {במדבר רבה, פרשה יג, אות ו}</u> – **בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא, מַהוּ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, מִן הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם נִתְאַוָּה לְדוּר עִם בְּרִיּוֹתָיו בַּתַּחְתּוֹנִים, רְאֵה הֵיאַךְ כְּתִיב בִּבְרֵית יוֹם רִאשׁוֹן (בראשית א, ה): וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, יוֹם רִאשׁוֹן אֵינוֹ אוֹמֵר, אֶלָּא יוֹם אֶחָד, וּכְשֶׁם שֶׁאָמַר יוֹם אֶחָד יֹאמַר יוֹם שְׁנַיִם יוֹם שְׁלִשָׁה, אֶלָּא לָמָּה אָמַר יוֹם אֶחָד, שֶׁעַד שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הָיָה יְחִידִי בְּעוֹלָמוֹ נִתְאַוָּה לָדוּר עִם בְּרִיּוֹתָיו בַּתַּחְתּוֹנִים, לֹא עָשָׂה כֵּן אֶלָּא כְּיָוֵן שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן וְהִשְׁרָה בּוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שְׁכִינָתוֹ וּבָאוּ הַנְּשִׂיאִים לְהַקְרִיב, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִכָּתֵב שֶׁבְּיוֹם זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם.**

כשברא הקב"ה את העולם, הוא ברא כבר את הכל ביום הראשון ובשאר ימות השבוע הוא הציב כל דבר במקומו – אותו דבר היה עם הנשיאים, אומר ה**רמב"ן**, הביאו כולם את הקרבנות ביום הראשון, וכל נשיא הקריב ביומו במהלך י"ב יום.

א"כ אמר אהרן הכהן, "אם כולם הביאו ביחד ואני לא הרגשתי שום דבר ולא הבאתי – סימן שהקב"ה לא רוצה שאקריב" – אה, אם הקב"ה לא רוצה שתקריב, אז למה חלשה דעתך?!

<u>הייתי רוצה לומר כעת יסוד, שנתחבר אליו בסוף השיעור</u>:

כדי להסביר את הדברים, יש לדעת שהמעשה שעשו הנשיאים הוא מעשה חד פעמי שנחרט לדורות ולא יהיה עוד בעולם – למה?

כבר 3300 שנה לא אומרים תחנון בכל חודש ניסן – ולמה? כי נחנך המשכן בר"ח ניסן. ומתי חנך שלמה המלך את בית המקדש? בח' בתשרי ואז עשו חגיגות שנמשכו גם ליום כיפור – וכי לא אומרים תחנון בח' תשרי?! ודאי שאומרים!

<u>נשאלת השאלה</u> – אז למה בחודש שבו נחנך המשכן לא אומרים תחנון, וביום שבו נחנך בית המקדש כן אומרים?

אומר שלמה המלך: {שיה"ש ה, א} **בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם בָּשְׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים;**

<u>אומרים חז"ל {במדבר רבה, פרשה יג, אות ב}</u> - **אָרִיתִי מוֹרִי וגו', אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹסָנְיָה: שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים כְּתוּב כָּאן: אָרִיתִי מוֹרִי עִם בָּשְׂמִי, אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם דִּבְשִׁי, שָׁתִיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי, כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שֶׁעָשׂוּ הַנְּשִׂיאִים שֶׁלֹּא כְּהֹגֶן וְקִבְּלָם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאֵלּוּ הֵן: בְּכָל מָקוֹם אֵין הַיָּחִיד מִתְנַדֵּב בַּקְּטֹרֶת, וְהַנְּשִׂיאִים הֵבִיאוּ, (במדבר ז, יד): כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת. בְּכָל מָקוֹם אֵין הַיָּחִיד מֵבִיא חַטָּאת אֶלָּא אַחַר יְדִיעַת חֶטְאוֹ[2], וְאֵלּוּ הֵבִיאוּ שָׂעִיר שֶׁלֹּא בְּחֵטְא. בְּכָל מָקוֹם אֵין קָרְבַּן יָחִיד דּוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת, וְכָאן קָרְבַּן יָחִיד דּוֹחֶה אֶת הַשַּׁבָּת. הָא לָמַדְנוּ כַּמָּה קָרְבַּן נְשִׂיאִים חָבִיב לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.**

אם ככה, שימו לב כמה דברים עשו הנשיאים שאין היתר לאף א' לעשותם ובכל זאת התיר הקב"ה לנשיאים לעשותם – הביאו שעיר חטאת – ללא חטא. הביאו קטורת – יחיד, ובנוסף – הקריבו בשבת!

אמר אהרן – "גם אני רוצה היתר לעשות את הדברים האלה!" – אבל הקב"ה לא נתן לו אישור לעשותם ואמר לו: "חייך, שלך גדולה משלהם"; שואל ה**סוכת דוד**, לא מובן, מה היתה הבעיה של אהרן – הוא לא הרגיש את הצורך להביא קרבן בבת אחת כמו שאר הנשיאים – נו, אז מה קרה?! – לא הרגשת קודם – תעשה עכשיו 'ריגוש מחודש' ☺ - לאחר שסיימו הנשיאים להקריב את קרבנם, תבקש לקב"ה 'בקשה חריגה' – "תן לי להקריב כמותם" – אבל הוא לא עשה זאת. ולמה? אומר ה**סוכת דוד**, אם הוא לא הרגיש 'יוזמה פנימית' לדבר – זה כבר חיקוי, ובחיקויים הקב"ה לא מעונין;

<u>אומר ה**סוכת דוד**</u> – כשראה שכבר כולם הביאו החנוכה, אז חשב שאין זה ראוי שהוא ג"כ יביא שהרי זהו לא היה במחשבתו כן מתחילה, וא"כ זהו סתם לעשות כמו שהם עושים, א"כ זהו יהיה חסר כבר במעלת שמחת החנוכה מכיון שהוא ושבטו לא חשבו ע"ז מעיקרא, וא"כ תו אין להצטרף אותו במעשה החנוכה שלהם, שנמצא שיהיה שלו במדריגה נמוכה משלהם ולכן תו לא הביא משלו, שאפילו יביא מ"מ לא יהיה בז כח החנוכה כשלהם, שהם עשו זה מחמת עצמן ולא להתדמות למי שהוא, ושלו יהיה זה מעשה דימוי להם וא"א לו לעשות זה תו כמו שעשו הם, ומעשה חיקוי אינו מעשה חשוב.

---

[1] **ברוך שאמר**: שהוא היה היוזם של ההקרבה ולכן נאמר בו פעמיים 'הקריב'.

[2] **ברוך שאמר**: שאין דבר כזה להביא קרבן חטאת, מבלי לדעת מה החטא. שהרי צריך להתוודות על החטאת בזמן הבאת הקרבן.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

מה נימא סוף סוף למה לא הביא עכשיו ג"כ ויהיה זה בגדר נמוך יותר מהם, י"ל א' דא"כ לא תצטרף מעשהו למעשיהם כלל, ב' שאפשר שזהו אינו ראוי לחקות ולהתדמות לאחר, ועיין מש"כ בפ' בראשית (אות ק"א) בשם המהר"ל גבי "והבל הביא גם הוא", כי אין יסוד למעשה זה (היינו לעשות כמו שאחר עשה) כי כל יסוד נבנה על עצמו ולא נבנה על זולתו וכו' לפיכך מעשה כזה אין לו יסוד והוא הבל, והכל נרמז בכתוב שאמר "והבל הביא גם הוא" ולמה צריך לכתוב "גם הוא"? אלא למר לך כי לא היתה כוונתו של הבל רק מה שראה שקין הי' מקריב הי' הוא מקריב ג"כ, מעשה כזה הוא בא ממי שמעשים שלו אין בהם ממש ואין להם יסוד וכו' ומסיים ואפשר לרמוז גם זה הבל שגם הבל עשה כך מכח קנאה ונקרא הבל עכ"ל, ולכן אהרן לא רצה בזה לעשות מעשה חיקוי להם.

וכבר פירשו בזה במה שארז"ל הרבה עשו כר"ש בן יוחאי ולא עלתה בידם, היינו עבור שעשו כמותו שחיקו אותו ושלא היו במדריגתו של ר"ש ולכן לא עלתה בידם כי אין לחקות אחרים, וזהו כדברי המהר"ל הנ"ל, ועיין חולין ק"ה: אמר מר עוקבא אנא להא מילתא חלא בר חמרא לגבי אבא, דאילו אבא כי הוה אכיל בשרא האידנא לא הוה אכל גבינה עד למחר כי השתא, ואילו אנא בהא סעודתא הוא דלא אכילנא, לסעודתא אחריתא – אכילנא ע"כ. וכי לא היה יכול מר עוקבא להמתין ג"כ עד למחר ולמה קרי עלי' שהוא כחלא בר חמרא לגבי אבא, וחזינן דאין לדמות סתם לאחרים, וכמו המעשה עם הרה"ק ר' נח מלעכוויץ, שעשה קידוש על שתי חלות ושאלו אותו הלא אביו עשה על י"ב חלות, והשיב שהוא עושה ממש כאביו, ושאלו לו האיך, וענה להם אבי לא חיקה והתדמה לשום אדם ואני ג"כ לא מתדמה לשום אדם.

ועיין סוכ"ד פ' תולדות (אות ל"ט) שהבאנו שקיים עשו מצות כיבוד אב במדריגה גדולה, וכמו דאיתא בב"ר (ס"ה ט"ז) אר"ש בן גמליאל כל ימי הייתי משמש את אבא ולא שמשתי אותו אחד ממאה ששמש עשו את אביו, אני הייתי משמשו בבגדים מלוכלכין, ובשעה שהייתי יוצא לדרך הייתי יוצא בבגדים נקיים, אבל עשו בשעה שהיה משמש את אביו לא הי' משמשו אלא בבגדי מלכות, אמר אין כבודו של אבא להיות משמשו אלא בבגדי מלכות הה"ד אשר אתה בבית וכו' עכ"ל. והנה למה לא לבש רשב"ג ג"כ בבגדיו הנקיות לשמש את אביו ומי מעכבו, ולמה הי' מקנא את עשו, והלא זהו מצוה ולמה לא עשה ג"כ כך, ורק שאמר אין כבודו של אבא לשמשו אלא בבגדי מלכות ולכן לא עשה כן שהרי לא הרגיש כך, ואצל עשו הי' לו אביו כמלכות ממש, ולכן שימש לפניו בבגדי מלכות, וכמו"כ כאן שאהרן לא הרגיש הך שמחת החנוכה כ"כ עד שיתנדב מעצמו קרבנות חינוך ולכן לא הביא עכשיו שלא רצה לעשות מעשה לדמות להם.

עכ"ד.

<u>אומר ה**ש"ך** על התורה</u> – [ולמה חלשה דעתו של אהרן הכהן?] כשראה שלא נזכר לא אהרן ולא בניו, מצא עצמו גרוע, ובפרט ממה שאמרו ז"ל (במדבר רבה טו, ו) כשראה שלא הקריב לא הוא ולא שבטו אמר שמא עדיין לא נתכפר לו מעשה העגל, ובסיבתו לא שם בלב של שבטו להביא קרבן כמו ששם בלב של כל אחד ואחד מהנשיאים, והביאו כולם קרבן, כמו שהביא זה כן הביא זה.

הקב"ה מנחם את אהרן ואומר לו "שלך גדולה משלהם";

<u>שואל ה**רמב"ן**</u> – ולא נתברר לי, למה ניחמו בהדלקת הנרות, ולא ניחמו בקטורת בקר וערב, ששיבחו בו הכתוב (דברים לג י): "ישימו קטורה באפך", ובכל הקרבנות, ובמנחת חביתין, ובעבודת יום הכפורים שאינה כשרה אלא בו, ונכנס לפני ולפנים, ושהוא קדוש ה' עומד בהיכלו לשרתו ולברך בשמו, ושבטו כלו משרתי אלהינו? ועוד: מה טעם לחלישות הדעת הזו? והלא קרבנו גדול משל נשיאים, שהקריב בימים ההם קרבנות הרבה כל ימי המלואים!

כתוב בחז"ל, שאהרן הכהן היה יכול להיכנס בכל יום לקדש הקדשים; בא יהודי ל**רב שטיינמן** זצ"ל ושאל אותו, האם באמת מצינו שנכנסו לקדש הקדשים פעם נוספת מלבד ביום הכיפורים? אמר לו ה**רב שטיינמן**, "בשביל מה צריך להיכנס פעם נוספת, והרי יהודי שלומד תורה גדול יותר מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים[3] ולכן לא מצינו שהוא נכנס פעם נוספת"

א"כ במה בדיוק ניחמו הקב"ה?

החתם סופר אומר, שנפשו של אהרן חשקה להקריב קרבן נדבה והבטיחו הקב"ה שאתה מדליק ומטיב את הנרות, שאצלו ההדלקה בחינת נדבה שהרי כשרה בזר.

בא הספר **נתיבות דעת** ואומר תירוץ נפלא;

<u>אומר המדרש {תנחומא, בהעלותך אות ג}</u> – **בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת. אַתָּה מוֹצֵא, שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים שֶׁהִקְרִיבוּ קָרְבָּנוֹת לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ, לֹא הִקְרִיב שֵׁבֶט לֵוִי כְּלוּם. וְהֵיו מְצֵירִים וְאוֹמְרִים: לָמָּה רָחֲקוּ מֵהַקְרָבָה לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ. מָשָׁל לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה. לַמֶּלֶךְ שֶׁעָשָׂה סְעוּדָה, וְהָיָה קוֹרֵא בְּכָל יוֹם אֻמָּנִיּוֹת. הָיָה לוֹ אוֹהֵב אֶחָד שֶׁהָיָה אוֹהֵב יוֹתֵר מִדַּאי, לֹא קָרָא אוֹתוֹ עִמָּהֶם. וְהָיָה מֵיצֵר לוֹמַר, שָׁמָּא יֵשׁ בְּלִבּוֹ שֶׁל מֶלֶךְ עָלַי כְּלוּם לְפִיכָךְ לֹא זִמְּנַנִי מִכָּל הַסְּעוּדוֹת הָאֵלּוּ. כֵּיוָן שֶׁעָבְרוּ כָּל יְמֵי הַסְּעוּדָה, קָרָא לְאוֹתוֹ אוֹהֵב וְאָמַר, לְכָל בְּנֵי הַמְּדִינָה עָשִׂיתִי סְעוּדָה, וּלְךָ לְעַצְמְךָ אֲנִי עוֹשֶׂה סְעוּדָה אַחַת בִּלְבַד יְחִידָה. לוֹמַר, שֶׁאוֹהֲבִי אַתָּה. כָּךְ, הַמֶּלֶךְ, זֶה מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. אַתְּ מוֹצֵא שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים הִקְרִיבוּ לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ, וְקִבְּלָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר: קַח מֵאִתָּם. וְשִׁבְטוֹ שֶׁל לֵוִי לֹא הִקְרִיבוּ. כֵּיוָן שֶׁעָבְרָה חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ, אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו, כָּל הַשְּׁבָטִים עָשׂוּ לְעַצְמָם חֲנֻכָּה, וְאַתֶּם לְעַצְמְכֶם עֲשׂוּ חֲנֻכָּה.**

[3] הוריות יג, א.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

ברוך שאמר
משיחותיו של הרה"ג הרב ברוך רוזנבלום שליט"א

לָכֶן נְאֻמַי: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן בְּהַעֲלֹתְךָ, וְאַחֲרֵי כֵן, קַח אֶת הַלְּוִיִּם.

נשאלת השאלה – מה פירוש "**וְאַתֶּם לְעַצְמְכֶם עֲשׂוּ חֲנֻכָּה**"?

בפרשת תרומה, מביאה התורה את מס' התרומות שהביאו למלאכת המשכן – {שמות כה, ד} **וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' לֵאמֹר**: {ה} **קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַה' כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת תְּרוּמַת ה' זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת**: {ו} **וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים**: {ז} **וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים**: {ח} **וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים** וגו'

נשאלת השאלה – וכי "**שֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים**" זה חלק מבנין המשכן?!

אומר ה**דעת זקנים** מבעלי התוספות – **שמן למאר.** תימה שכל הפרשה בצרכי בנין חוץ מפסוק זה שהוא צורך שלחן גבוה ואינו אומר חטים ללחם הפנים וכבשים לתמידין ועצים למערכה וי"ל ששלשתן צורך בנין הן שמן המשחה שבו נמשחו ונתקדשו כל כלי המשכן וקטרת נמי שכן דרך מלכים שמבשמין להם הבית קודם שיכנסו לתוכה וכ"ש לפני ממ"ה הקב"ה וכן מצינו שעל ידי הקטרת שכינה נראית דכתיב וכסה ענן הקטרת וכתיב כי בענן אראה. ושמן למאור שכן דרך המלכים להדליק נר לפניהם קודם שיכנסו לבית ואע"ג דלאו לאורה הוא צריך מ"מ הוא כבוד של מעלה.

אומר ה**סוכת דוד** – ולפי"ז יוצא דהדלקת הנרות זהו חלק מעצם בנין המשכן, ודבר זה הי' חסר בכל יום שצריך זה להדליק ולהטיבם, וזהו שחינך אהרן את הבית בתחילה והמשיך לחנכו בכל יום מחדש, שהרי אם כבו הנרות הי' חסר זה בהבית של כבוד של מעלה, א"כ הי' זה חנוכה בכל יום, וי"ל דזהו שנאמר לו חייך שלך גדולה משלהם וכו' ולמה גדולה יותר משלהם? י"ל לפי הנ"ל לפי שזהו חנוכה בעצם בנין המשכן ולא בקרבנות שהם אינם מן הבנין וכמש"כ הדעת זקנים הנ"ל, וג"כ עוד שזהו כמו חינוך בכל יום ויום בעצם הבנין שזהו חינוך והשלמת הבנין תמידי שמשלים המשכן והמקדש.

ועיין אור החיים הקדוש שכתב בזה הנ"ל וז"ל: חייך שלך וכו' פירש מעשה המנורה שמוריד הנרות ומניחן באוהל מועד ומקנחם וחוזר ובונה אותם מחדש ומדליקם הרי כל יום כעושה מעשה חדש שמחנך הוא המנורה בכל הדלקה והדלקה וכו' ונמצא שמחנך בכל יום המנורה, והם לא חנכו אלא פעם אחת המזבח וכו' עכ"ל. וזהו כנ"ל כי ניחמו בענין חינוך ולא סתם בענין העבודה שריבה לו עבודה יותר, ורק שהאור החיים פירש דמחנך ע"י שמסיר ומוריד הנרות מעל המנורה ומקנחם וחוזר ובונה אותה מחדש ומדליקה והיינו שבלתי הנרות בהמנורה חסר בבנין המנורה , ואנו כתבנו לפי שבלי ההדלקת הנרות חסר בכבוד הבית כולה וכמו שכתב הדעת זקנים הנ"ל ולפי האור החיים זהו החינוך בא רק מחמת ההטבת הנרות שמוריד הנרות ומקנחם ואח"כ חוזר ומניחם בהמנורה וזהו מקרי שחוזר ובונה אותה מחדש, וא"כ רק ההטבה זהו הבנין, ולדברנו ג"כ צם ההדלקה זהו הבנין והחינוך, והלא רש"י כתב שניהם שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות, א"כ משמע שעצם ההדלקה ג"כ בלא ההטבה זהו שלך גדולה, ומשמע כמש"כ שעצם ההדלקה בזה הוא מחנך נמי מחדש הבנין הבית וזהו כמו דברי הדעת זקנים הנ"ל, והלא זהו דכתיב בקרא בהעלותך את הנרות – היינו כמו שתרגם ת"א ות"י – באדלקותך, וא"כ קאי זה על עצם ההדלקה נמי ולא רק על ההטבה שניחמו בההדלקה, ולפי האור החיים צ"ל דיפרש דכיוון שבמצות ההדלקת הנרות יש בו נמי משום הטבת הנרות שהרי א"א ההדלקה מבלי ההטבה נמי ממה שנשאר הדשן של אתמול, ולכן שייך ע"ז לומר באדלקותך אע"פ שהעיקר הענין הי' נתינת העבודה של הטבה שבה, שזהו הי' עצם החנוך בהמנורה.

ע"כ הדברים מדוע ניחמו דוקא במנורה.

נשאלת השאלה – מה פירוש הדבר "**אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת**" – והרי אם מדליקים שלשה נרות מכל צד זה לא שבעה נרות אלא שישה?

אומר ה**שפתי כהן** – אמר הקב"ה למשה דבר אל אהרן אחיך, כמו וידבר על לב הנערה (בראשית לד, ג), דבר אל לבו ואמור לו ששלו גדול משלהם. **בהעלותך** כאילו אמר **בה עלתך**, בזה הוא עילויך, שעל ידך ועל ידי הדלקתך נקות של מטה נדלקין נרות של מעלה שהן למולן, זהו **בה עלתך**, **ב"ה** בגימטריא שבע, יאירו שבעת הנרות העליונות. וכן שבעה כוכבי לכת שהם חנכ"ל שצ"ם אינם מאירים ומנהיגים העולם אלא על ידך. וכן אמרו במדרש (ילקוט רמז תשי"ט) למה שבעה נרות כנגד שבעה מזלות וכנגד שבעה ימי בראשית, כוונו ז"ל באומרם כנגד שבעה ימי בראשית לומר שימי בראשית היו כולם אור שלא נזכר בהם לילה, והיה אורם מבהיק מסוף העולם ועד סופו, וכל יום ויום היה לו אור בפני עצמו מה שלא היה בחבירו שנאמר (ישעיה ל, כו) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתיים כאור שבעת הימים, הם שבעה ימי בראשית , זהו מה שאמר לאהרן יאירו שבעת הנרות העליונים שהם שבעה אבני הבנין. ואמר לו **ב"ה** שהוא בגימטריא שבע עלותך שיכוון בהדלקתו כל אחת ואחת, ועל ידו יאירו וישפיעו למטה לכל העולמות כולם, ולזה יאירו שבעת הנרות מלא, שהן רמז לנרות של מעלה, אם כן שלך גדול משלהם. הם כוונתם בקרבנות לקרב הכוחות ולעלותם ממטה למעלה, ואתה כוונתך להוריד שפע וברכה מלמעלה לכל העולמות. ולזה אמר בפרשת שמיני (ויקרא ט, כב) וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם, שהא ברכת כהנים, ואחר כך אמר (שם) וירד מעשות החטאת ועולה והשלמים. אמר ויברכם וירד, לומר שעל ידי הברכה היה מוריד השפע. והברכה היתה עם הקרבן, לרמוז למה שאמרנו, אם כן יש לך עילוי גדול מזה.

כותב ה**רמב"ן** – [ולמה ניחמו דוקא במנורה?] ובלשון הזה מצאתיה במגלת סתרים לרבינו נסים, שהזכיר האגדה הזו ואמר: "ראיתי במדרש, כיון שהקריבו שנים עשר שבטים ולא הקריב שבט לוי וכו', אמר לו הקב"ה למשה דבר אל אהרן ואמרת אליו, יש חנכה אחרת שיש בה הדלקת הנרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך נסים ותשועה וחנוכה שקרויה על שמם, והיא חנוכת בני חשמונאי, ולפיכך הסמיך פרשה זו לפרשת חנכת המזבח", עד כאן לשונו.

וראיתי עוד ב"ילמדנו" (תנחומא בהעלותך ה), וכן במדבר רבה טו ו: "אמר לו הקב"ה למשה: לך אמור לאהרן 'אל תתירא, לגדולה מזאת אתה מוכן, הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו - וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני אינן בטלין לעולם'". והנה, דבר ידוע שכשאין בית המקדש קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו אף הנרות בטלות, אבל לא רמזו אלא לנרות חנכת חשמונאי, שהיא נוהגת אף לאחר

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

החורבן בגלותנו. וכן ברכת כהנים הסמוכה לחנכת הנשיאים נוהגת לעולם, דרשו סמוכין לחנוכת הנשיאים מלפניה ומלאחריה בכבודו של אהרן שלא נמנה עמהם.

אומר לנו ה**רמב"ן** דבר נפלא; מהי הפרשה שבאה לפני קרבנות הנשיאים?! – {ו, כג} **כֹּה תְבָרֲכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**, ומהי הפרשה שבאה אחרי קרבנות הנשיאים?! – {ח, ב} **בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת** – אמר הקב"ה לאהרן: "קודם לקרבנות נתתי לך ברכת כהנים, ולאחריהם הדלקת המנורה – שני דברים נצחיים" – זכות עצומה ככהן גדול בבית המקדש, וכך גם המנורה שהדליק אהרן – זכותה נזקפה ג"כ לימי החשמונאים.

בא ה**אלשיך הקדוש** ושואל ג' שאלות – קשה, כי הנה אומרו שהנרות הם לעולם, כי הלא גם המנורה בטלה בחורבן. ואם נאמר שהוא על נרות חנוכה (כמו שכתב הרמב"ן), שמונה הן, ואיך יאמר שזהו מאמר הכתוב יאירו שבעת הנרות? ועוד, שאינה נעשית ע"י כהנים בלבד? ועוד, שאינן רק לזכר בעלמא ומדברי סופרים, ואיך נזכר בתורה?

בא הספר **ירח למועדים** על עניני החנוכה, ומציב עוד שתי שאלות;

<u>אומר ה**ירח למועדים**</u> – ויש להעיר איזו נחמה היא זו שיעשו בני בניו חנוכה לאחר כמה דורות, הלא אהרן נצטער על שלא היה הוא ולא שבטו בחנוכה עם שאר השבטים, ואיך ניחמו הקב"ה בזה שלאחר כמה דורות יזכו בני בניו לחנוכה אחרת?

ועוד צריך ביאור דמדויק בלשון חז"ל שזה נחשב כחנוכה שלו, שאמר לו הקב"ה 'שלך גדולה משלהם', ומשמע דזה נאמר לאהרן הכהן עצמו ולא על בני בניו?

בא הספר **להעיר להורות ולהשכיל** ואומר רעיון נפלא;

<u>כותב ה**רמב"ם**</u> {הלכות בית הבחירה פ"ד ה"א} – **וּבְעֵת שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת הַבַּיִת וְיָדַע שֶׁסּוֹפוֹ לֶחֳרֵב[4] בָּנָה בּוֹ מָקוֹם לְגֹנֹז בּוֹ הָאָרוֹן לְמַטָּה בְּמַטְמוֹנִיּוֹת עֲמֻקּוֹת וַעֲקַלְקַלּוֹת וְיֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ צִוָּה וּגְנָזוֹ בַּמָּקוֹם שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה שֶׁנֶּאֱמַר (דברי הימים ב לה-ג) 'וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְבִינִים לְכָל יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַה' תְּנוּ אֶת אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶּן דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וְגוֹ'. וְנִגְנַז עִמּוֹ מַטֵּה אַהֲרֹן וְהַצְּנָצֶנֶת וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְכָל אֵלּוּ לֹא חָזְרוּ בְּבֵית שֵׁנִי. וְאַף אוּרִים וְתֻמִּים שֶׁהָיוּ בְּבֵית שֵׁנִי לֹא הָיוּ מְשִׁיבִין בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. וְלֹא הָיוּ נִשְׁאָלִין בָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (עזרא ב-סג) (נחמיה ז-סה) 'עַד עֲמֹד כֹּהֵן לְאוּרִים וְתֻמִּים'. וְלֹא הָיוּ עוֹשִׂין אוֹתָן אֶלָּא לְהַשְׁלִים שְׁמוֹנָה בְּגָדִים לְכֹהֵן גָּדוֹל כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא מְחֻסַּר בְּגָדִים**.

<u>כותב ה**פרשת דרכים**</u> {דרוש ח} – דאמרינן במדרש {ספרי וילך שה}, שלאחר שמת משה רבנו ע"ה מצאו הקב"ה ליהושע שהיה יושב ובוכה, אמר לו: וכי לבדך מת?! והלוא לי מת! שמיום שמת אֵבֶל לפני, שנאמר {ישעיה כב, יב} "ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד". עד כאן. ויש לדקדק, דמה שיכות יש במיתת משה רבנו עם קרא ד'ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד' דמירי [מדבר] בחרבן בית המקדש?

ועוד יש להקשות מדבריו, ממתי הקב"ה מתאבל על פטירתם של צדיקים, והרי אומרים חז"ל[5] שהקב"ה "שש ושמח בבוא אליו נפש נקי וצדיק"?

כשהספיד ה**רב שך** זצ"ל את ה**סטייפלר**, אמר איך יכול להיות באותו פס' {קהלת ג, ד} "**עֵת סְפוֹד וְעֵת רָקוֹד**" זה הרי [לכאורה] לא הולך ביחד?! אין הדבר סותר. אלא כאשר כאן למטה סופדים, למעלה רוקדים – כי אם ה**סטייפלר** נפטר זו שמחה בשמים!

א"כ אז על מה בדיוק התאבל הקב"ה בפטירתו של משה רבינו?

<u>אומר ה**אור החיים הקדוש**</u> – {דברים א, לז} **גַּם בִּי הִתְאַנַּף ה' בִּגְלַלְכֶם**. ואמרו עוד (סוטה ט'.) שאם היה נכנס משה לארץ והיה בונה בית המקדש לא היה הבית נחרב שאין אומה ולשון נוגעת בו, ואמרו עוד (מדרש תהלים עט) בפסוק מזמור לאסף אלהים באו גוים וגו' וז"ל קינה מבעי ליה אלא על שהשליך חמתו על עצים ואבנים, מעתה אם היה נכנס משה לארץ והיה בונה בית המקדש ולהשליך חמתו עליו לא אפשר כנזכר ויחר אף ה' בשונאי ישראל ויהיה כליונם במקום חורבן הבית[6], לזה גזר ה' בגזרת המרגלים גם על משה שימות במדבר, והוא אומרו גם בי התאנף ה' בגללכם פירוש בגלגול דברים שלכם כי אם לא היה עון המרגלים והיו נכנסים אפשר שהיה נכנס משה עמהם והגם שיבנה בית המקדש אין מיחוש כי לא נתגבר בחינת הרע והיו עומדים בצדקם בארץ ...

פירוש הדבר, ברגע שבו לקח הקב"ה את משה רבינו – שם היה טמון היסוד לחורבן בית המקדש; אומר הספרי, אמר הקב"ה ליהושע: "אתה בוכה שמשה מת?! אני מתאבל יותר ממך!"

<u>אומר ה**פרשת דרכים**</u> – ועם מה שהקדמנו הדברים כפשטן, דעיקר מיתת משה רבנו היה לסיבה שיחרב בית המקדש, וזהו אמרו: שמיום שמת אֵבֶל לפני, שנאמר "ויקרא ה' צבאות לבכי ולמספד". כלומר, מיום שמת כבר ידעתי שעתיד בית המקדש לחרב, שבשביל זאת הסיבה נגזר עליו שימות במדבר.

פירוש הדבר, הקב"ה לא התאבל רק על פטירת משה רבינו, אלא בפטירת משה רבנו החל גם חורבן בית המקדש וממילא התאבל גם על זה הקב"ה.

<u>מוסיף ה**מגלה עמוקות** ואומר {אופן פז}</u> – ואם תבוא אתה לארץ ישראל ויהיה המקדש בנוי על ידך, אזי לא יהיה כלל רשות לנגוע בו {סוטה ט.}, כי רב לך מדרגה שלך היא גבוה מאוד.

בא ה**ספורנו** בפרשת פקודי, ומסביר מדוע נשאר המשכן שלם – מתחילתו ועד סופו – 480 שנה, ללא שום בלאי; בפירוש הרביעי שלו, הוא כותב – "ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה, שהיו ראשי אומני מלאכת המשכן וכליו,

---

[4] **ברוך שאמר**: ומאיפה ידע? אומר ה**מאירי** [יומא נב] – ברוח הקודש.

[5] מו"ק כה:

[6] **ברוך שאמר**: כי אם היה משה רבינו בונה את בית המקדש, יד האויבים לא היתה יכולה לדעת בו וממילא היה הקב"ה מוציא את חמתו ח"ו על בשר ודם.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

מיוחסים וצדיקים שבדור, ובכן שרתה שכינה במעשי ידיהם ולא נפל ביד אויבים. אבל מקדש שלמה שהיו עובדי המלאכה בו מצור, אף על פי ששרתה בו שכינה נפסדו חלקיו, והוצרך לחזק את בדק הבית ונפל בסוף הכל ביד אויבים. אבל בית שני שלא היה בו גם אחד מכל אלה התנאים לא שרתה בו שכינה ונפל ביד אויבים, כי אמנם בית שני לא היה משכן העדות, שלא היו בו לוחות העדות, ולא פוקד כי אם על פי כורש ולא היו שם בני לוי, כמו שהעיד עזרא באמרו ואבינה בעם ובכהנים, ומבני לוי לא מצאתי שם ומן המתעסקים בבנינו היו צידונים וצורים, כמבואר בספר עזרא".

כותב ה**תנא דבי אליהו** {פרק י"ח} – **אשריהם הצדיקים שאין שונא שולט בהם ובמעשה ידיהם, שכן מצינו במשכן שעשה משה שלא שלט בו שונא ולא נהפך שולחנו על פניו, אבל במשכן שעשה שלמה, שלט בו שונא**[7] **ונהפך שולחנו על פניו**...

שימו לב לדבר נפלא:

הקב"ה לא נתן לנח לקחת עבדים שיעשו את התיבה, אלא נח בעצמו עשה אותה. בנוסף, הוא גם לא אפשר לנח לקנות עצים מבחוץ, אלא אמר לו שיטע ארזים ויגדל אותם – עד שיגדלו ואז הוא ישתמש בהם לבניית התיבה. ולמה לא נתן לו לקנות ארזים? כי אומר ה**זרע ברך**, שאנשי הדור היו משתמשים בארזים לעבודה זרה, ומקום שצריך לשמש להשראת שכינה לא יכול להיבנות מעצים שהשתמשו בהם לעבודה זרה.

נשאלת השאלה – כמה שנים עמדה התיבה ללא מגע יד אדם, לאחר שנחה על הרי אררט?

הפעם הראשונה שנגעו בתיבה, היה בתקופת המן הרשע, שיעצה לו זרש אשתו {אסתר ה, יד} **יַעֲשׂוּ עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה** – ואיפה ימצאו עץ שגובהו 50 אמה?! רק מתיבת נח – מאותם עצים שגידל נח!

אומר המדרש {ילקוט שמעוני, אסתר, רמז תתרנ"ו} – **יעשו עץ גבוה חמשים אמה**. והיה המן חוזר ומבקש קורה של חמשים אמה ולא מצאה, אלא קורה שהיתה בתוך ביתו לפי שהיה בנו פרשנדתא הגמון [פקיד ושר] בקרדוניא[8] ונטל ונסר אחד מתיבותא של נח שהיה ארכו של נסר חמשים אמה שעשה הקב"ה זכרון בעולם שידעו דורות העולם שבא מבול לעולם, שכן כתיב {תהילים קיא, ד} זכר עשה לנפלאותיו...

א"כ הפעם הראשונה שנגעו בתיבה לאחר המבול, היה בזמן שפרשנדתא הגיע להוציא מהתיבה עץ שאורכו 50 אמה – בואו נעשה חשבון כמה שנים חלפו;

תיבת נח נחתה על הרי אררט בשנת 1657 שנה לבריאת העולם; יציאת מצרים היתה בשנת 2448 לבריאת העולם.

יוצא שמתיבת נח עד יציאת מצרים חלפו 791 שנה; כמה שנים חלפו מיציאת מצרים ועד להמן הרשע?

מיציאת מצרים ועד בית ראשון – 480 שנה; בית ראשון עמד 410 שנה = 890 שנה + 70 שנה של חורבן הבית = 960 שנה + 790 = 1750 שנה עמדה תיבת נח על הרי אררט ואף בנאדם לא נוגע בה! – עד שהגיע פרשנדתא ולקח ממנה קורה שאורכה 50 אמה כדי לתלות את מרדכי – אבל לבסוף לא תלו את מרדכי אלא את המן ועשרת בניו!

נשאלת השאלה – איך יכול להיות שתיבת עץ עומדת 1750 שנה ללא פגע?!

התשובה פשוטה מאד. כי בנה אותה נח מראשיתה בקדושה – וכל מה שנבנה מראשיתו בקדושה, נשאר קיים לנצח! – ומזה לקח ר' חייא את היסוד שלו;

מספרת הגמרא {מסכת ב"מ פה, ב} – כשהיו מתנצחים זה עם זה, **רבי חנינא** בר חמא ו**רבי חייא** על איזה ענין, **אמר ליה ר' חנינא לר' חייא**: **בהדי דידי קא מינצית** וכי אתי אתה מתקוטט? **ח"ו אי משתכחא** (אילו נשתכחה) **תורה מישראל, מהדרנא לה** (הייתי מחזיר אותה) **מפילפולי**! **אמר ליה ר' חייא לר' חנינא** בתשובה לכך, **בהדי דידי קא מינצית** וכי אתי אתה מתקוטט? **דעבדי לתורה דלא תשתכח מישראל** שאני עושה כדי שהתורה לא תשתכח מישראל כל עיקר! **מאי עבידנא** מה אני עושה? **אזלינא ושדינא כיתנא** אני הולך וזורע זרעוני פשתן. **וגדילנא נישבי** ואני קולע מהפשתן שגדל רשתות ומכמורות **וציידנא טָבי** ואני צד בהם צביים, **ומאכילנא בשרייהו ליתמי** ואני מאכיל את בשרם ליתומים. **ואריכנא מגילתא** ואני מכין מגילות קלף מעורותיהם, **וכתבנא** ואני כותב **חמשה חומשי תורה** על מגילות אלו. **וסליקנא למתא** ואני עולה לעיר שאין בה מלמדי תינוקות, **ומקרינא חמשה ינוקי בחמשה חומשי** ואני מלמד חמשה ילדים חמשה חומשי תורה, חומש אחד לכל אחד מן הילדים, **ומתנינא שיתא ינוקי שיתא סדרי** ואני מלמד ששה ילדים (על פה) ששה סדר משנה, סדר אחד לכל אחד מהם. **ואמרנא להו** ואז אני אומר להם: **עד דהדרנא ואתינא** [בינתיים] עד שאלך לעירי ואחזור שוב לכאן, **אקרו אהדדי** למדו זה את זה מקרא, **ואתנו אהדדי** ולמדו זה את זה סדרי משנה, שכל אחד מן הילדים ילמד את חבריו את החומש או סדר המשנה שלמדתיו, **ועבדי לה לתורה דלא תשתכח מישראל** ובכך עשיתי שמובטח לתורה שלא תשתכח מישראל!

בא ר' ווידאל הצרפתי ואומר דבר נפלא {צוף דבש, בהעלותך} – וכאילו אמר שלא רצה שיחנכנה אהרן, כיון שעתיד ליבטל, ע"ד טעם ז"ל שלא נכנס משה לאר"י. וזהו כי אין מחוסר והפסק לדבר שיתעסקו בו יראי האל יתברך[9]. לזה

[7] **ברוך שאמר**: ולמה שלט בו שונא? מובא במדרשים, היות והוא לקח את בת פרעה לאישה.

[8] **ברוך שאמר**: קרדוניא היתה עיר ששכנה בהרי אררט, שם נחה תיבת נח [לבוש יוסף ח"ב פז].

[9] **ברוך שאמר**: פירוש, המנורה קיימת לנצח ובדבר שנשאר לנצח – שם אמר לו הקב"ה "שלך גדולה משלהם".

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

לא חינך רק הדברים שאין להם הפסק ... א"ל לגדולה מזו אתה מתוקן, מה שלא נחמו בשהוא היה מקריב, ריצהו בדבר חדש, שאין שייכות להם בו כלל. ומזה יראה גדולתו, וכנזכר, כי גדולתו יראה בשלא היה על ידו זה, כיון שלא יהיה קיים בכ"ז. וא"כ לכבוד הוא לו שלא נעשה ע"י ומ"ש המאמר שהנרות לעולם, יובן במ"ש שהמנורה היא מה' דברים שנגנזו במקדש. וא"כ קיימת היא אף לאחר חרבן. אבל קרבן הנשיאים כ"ז שהמקדש קיים, כדאיתא בנשא ...

כעת מובן למה נתן לו הקב"ה להדליק את המנורה שהיא נצחית, ולא נתן לו להקריב את הקרבנות שעל המזבח שכלים!

בא הירח למועדים ואומר דבר נפלא יותר;

הקב"ה אומר למשה רבינו שימסור לאהרן, שמחכה לו מתנה נפלאה לעתיד לבוא – בעוד 1100 שנים – בחנוכה! – ולכאורה לא מובן, איזו מין נחמה זו בעוד 1100 שנים?!

אומר הספר **ירח למועדים** תשובה נפלאה – ונראה לבאר עפ"י יסוד נפלא שכתב הבית הלוי (הוספות מכתי"ק – עמ' ט"ז) וז"ל, "אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד, גיבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך" (תהלים קיב, א-ב). ואיתא במסכת ע"ז (יט, א): "במצותיו חפץ מאד" ולא בשכר מצותיו. ויש להבין הכוונה בזה וכו'.

והנה ידוע דטבע האב נמשך גם להבן, דמעשים של האבות הם שורש נטוע בלב הבנים, וזהו שאנחנו אומרים בתפילה "מה טוב חלקינו מה יפה ירושתינו" דכל הטוב שיש בלבינו הכל בא לנו בירושה מאבות העולם, ומריבוי הטוב שהיה מושרש בלב אבותינו, ותשוקתם היה חזק לעשות רצון יוצרם, נשאר גם בהבנים תשוקה פנימיות בלב הבנים לזה וכו'.

עפ"י הדברים האלה, נוכל להבין דבר נפלא ביותר:

אומרת המשנה {אבות פ"ה, מ"ב} – **עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם, לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו, שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין, עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם וְקִבֵּל עָלָיו שְׂכַר כֻּלָּם** – משנה לאחר מכן אומרת {שם מ"ג} – **עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וְעָמַד בְּכֻלָּם** ...

כותב **ר' חיים מוולוז'ין** {רוח חיים באבות} – **עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו**. כאן אמר 'אברהם אבינו' ולעיל אמר מנח ועד אברהם ולא אמר 'אבינו'. ירצה בזה על פי מה שכתוב {משלי כ, ז} "מתהלך בתומו צדיק אשרי בניו אחריו". כי כמה מדות שהצדיק טרח ויגע להשיגם, לבניו אחריו המה כטבע מוטבע, ובקצת יגיעה יגיעו לזה. כמו שנראה בחוש שרבים מעמי ארץ מהיהודים מוסרים את עצמם על קידוש השם, והוא מוטבע בנו מאבינו אברהם שמסר נפשו לאור כשדים על אמונתו. וכן כל העשרה נסיונות היו להישיר הדרך לפנינו. וכן ההתעוררות לאדם פתאום לילך לארץ הקודש הוא מנסיון לך לך. וקבלת כל דעבדין משמיא לטב - מנסיון הרעב, שלא הרהר אחר מדות השי"ת. וזה שאמר הכתוב {משלי כד, טז} "כי שבע יפול צדיק וקם ורשע יפול באחת", פי' כי הצדיק אף אם יפול לא יחשוב מאומה כי נופל הוא, כי אם הוא קם ועומד על עמדו. ובאחת יפול הרשע, כי למפלה יחשב ולא יחשוב זאת לתקומה להיטיבו באחריתו.

מספרת הגמרא {מסכת גיטין נז, ב} – **{תהילים מד-כג} כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. ורב יהודה אמר: זו אשה ושבעה בניה** אשר פס' זה מתייחס למה שאירע עמהם; **אתיוהו קמא לקמיה דקיסר** הביאו את הבן הראשון לפני הקיסר. **אמרו ליה** אמרו לו אנשי הקיסר: **פלח** [עבוד] **לעבודת כוכבים** ! **אמר להו** [להם] הבן: **כתוב בתורה {שמות כ-ב} אנכי ה' אלהיך. אפקוהו וקטלוהו** הוציאוהו והרגוהו **ואתיוהו לאידך לקמיה דקיסר** והביאו את הבן השני לפני הקיסר. **אמרו ליה**: **פלח לעבודת כוכבים! אמר להו** הבן: **כתוב בתורה {שמות כ-ג} לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. אפקוהו וקטלוהו** הוציאוהו והרגוהו **אתיוהו לאידך** הביאו את הבן השלישי. **אמרו ליה** אמרו לו: **פלח לעבודת כוכבים! אמר להו**: **כתוב בתורה {שמות כב-יט} זובח לאלהים יחרם** [יהרג]. **אפקוהו וקטלוהו** הוציאוהו והרגוהו. **אתיוהו לאידך** הביאו את הבן הרביעי. **אמרו ליה**: **פלח לעבודת כוכבים! אמר להו**: **כתוב בתורה {שמות לד-יד} לא תשתחוה לאל אחר. אפקוהו וקטלוהו** הוציאוהו והרגוהו. **אתיוהו לאידך** הביאו את הבן החמישי. **אמרו ליה**: **פלח לעבודת כוכבים! אמר להו**: **כתוב בתורה {דברים ו-ד} שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. אפקוהו וקטלוהו** הוציאוהו והרגוהו. **אתיוהו לאידך** הביאו את הבן השישי. **אמרו ליה**: **פלח לעבודת כוכבים! אמר להו**: **כתוב בתורה {דברים ד-לט} וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. אפקוהו וקטלוהו** הוציאוהו והרגוהו. **אתיוהו לאידך** הביאו את הבן השביעי. **אמרו ליה**: **פלח לעבודת כוכבים** ! **אמר להו**: **כתוב בתורה {דברים כו-יז} את ה' האמרת וגו' וה' האמירך היום. כבר נשבענו להקדוש ברוך הוא שאין אנו מעבירין** מחליפים **אותו באל אחר ואף הוא נשבע לנו שאין** הוא **מעביר** מחליף **אותנו באומה אחרת. א"ל** ה**קיסר**: **אישדי לך גושפנקא** אשליך לך את טבעת החותם שלי, **וגחין ושקליה** והתכופף וקחנה, **כי היכי דלימרו** בכדי שהאנשים הרואים יאמרו: **קביל עליה הֲרְמָנָא דמלכא** הוא קיבל עליו את שלטון המלך בכך שקיים את בקשתו. הבן סירב לבקשת הקיסר, **וא"ל** הבן לקיסר: **חבל עלך קיסר! חבל עלך קיסר!** אם **על כבוד עצמך כך** יש לחוש, **על כבוד הקב"ה על אחת כמה וכמה** שיש לחוש! **אפקוהו למיקטליה** הוציאוהו להורגו, **אמרה להו אימיה** אמרה אמו לאנשי הקיסר: **יהבוהו ניהלי ואינשקיה פורתא** תנו לי ואנשקהו מעט. כשהביאוהו אליה **אמרה לו** בפנותה בעצם לכל

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

בניה: **בניי, לכו ואמרו לאברהם אביכם: אתה עקדת מזבח אחד** כלומר, עקדת רק בן אחד לקרבן לה' על גבי המזבח, **ואני עקדתי שבעה מזבחות** כלומר, הקרבתי שבעה בנים לקרבן לה'! **אף היא עלתה לגג ונפלה ומתה. יצתה בת קול ואמרה: {תהילים קיג-ט} אם הבנים שמחה.**

אמר **הרב שך** זצ"ל, מה רצתה חנה לומר בזה שאמרה "**לכו ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות**" – וכי זו תחרות?! ח"ו לומר כך. אלא אמרה חנה – זה שאתה [אברהם] עקדת ילד אחד, נתן לי את הכח להתמודד עם עקידתם של שבעה מבני!

יוצא א"כ, שמידה טובה שנמצאת באבא עוברת גם לצאצאיו.

ממשיך **הירח למועדים** ואומר – ולפי"ז נראה לבאר דברי הרמב"ן בטוב טעם, שנחשבה חנוכת בית חשמונאי – שהם בני בניו של אהרן – כחנוכה של אהרן הכהן, אע"פ שהיה לאחר כמה דורות, דהכח שעל ידו נצחו החשמונאים את היוונים וזכו לחנך את הבית היה משורש זקנם אהרן הכהן.

דהנה כתב הב"ח ריש הלכות חנוכה (ס' תר"ע) בענין הנצחון של החשמונאים וז"ל: וכשחזרו בתשובה למסור נפשם על העבודה הושיעם ה' על ידי כהנים עובדי העבודה בבית ה' , ע"כ נעשה הנס גם כן בנרות תחת אשר העדו נפשם למות על קיום העבודה, עכ"ל. ומבואר דהזכות שעל ידה זכו החשמונאים לנצח את אויביהם ולחזור לחנך את הבית, היה מכח מסירות נפשם על העבודה.

והרי שורש הרצון והתשוקה הזאת של הכהנים למסור נפשם על העבודה, מוטבע בהם מזקנם אהרן הכהן, שחיבב את העבודה בכל נפשו והשתוקק בכל לבו ובכל נפשו להיות עם הנשיאים בחנוכת המשכן, וע"כ חלשה דעתו שלא היה עמהם בחנוכתם, והרצון והתשוקה הזאת של אהרן נמשך לבני בניו החשמונאים, ומשורש כוחו של אהרן הערו בני בניו נפשם למות על קיום העבודה.

וזהו מה שאמר לו הקב"ה "שלך גדולה משלהם", דכל הנס חנוכה וחנוכת המקדש בא מכח התשוקה הזאת של אהרן הכהן, שנמשך בירושה לבני בניו החשמונאים, ועי"ז נחשב החנוכה הזאת חנוכה של אהרן.

וזוהי הנחמה שניחם הקב"ה לאהרן הכהן בהדלקת הנרות, דאין הכוונה לגוף הנרות, אלא אמר לו הקב"ה דפנימיות תשוקתו בעבודתו היא הכח שיביא לחנוכת בני חשמונאי לדורות, דעצם התשוקה העזה וחלישות הדעת של אהרן שהשתוקק כ"כ להשתתף בחנוכת המשכן, היא עצמה הכח שהביא לחנוכת המקדש לדורות, שבני בניו ירשו כח ההשתוקקות הזאת לעבודה, וזה גופא קיים לעולם שעבר ללב בני בניו החשמונאים שהשתוקקו כ"כ לעבודה, עד שמסרו נפשם והערו נפשם למות על העבודה. ונמצא שחנוכת בני חשמונאי לדורות היא של אהרן הכהן, וע"ז אמר לו הקב"ה "שלך גדולה משלהם".

מובא בשם האדמו"ר **ר' יצחק מוורקא**[10] זצ"ל, אמר הקב"ה לאהרן: "חייך, שלך גדולה משלהם" – פירוש, חייך, אם כל כך זה נוגע ללבך וכל חיותך תלוי בזה, זה בלבד "גדולה משלהם".

פירוש הדבר, אהרן היה מוכן למסור נפשו כדי להקריב קרבן כשל הנשיאים; אמר לו הקב"ה: "חייך" – "הכל בסדר, אתה יכול גם להישאר בחיים. אבל עצם הרצון למסור את נפשך כדי להקריב כמוהם – השריש בצאצאיך את הרצון למסור נפש כדי להחזיר את העבודה בבית המקדש לעתיד לבוא!"

אמרנו, שהמעשה שעשו הנשיאים גרם שלא יאמרו תחנון בכל חודש ניסן במשך 3300 שנה ועד היום – מה שאין כן בחודש תשרי שבו הוקם בית המקדש הראשון – ולמה? כי הרצון שלהם היה כה חזק עד שנחקק לדורות!

אמר הקב"ה לאהרן – "שלך גדולה משלהם" – כל א' מהנשיאים קיבל יום א' ללא תחנון ביום שבו הוא הקריב, ומה קיבל אהרן?! ז' ימי החנוכה – ללא תחנון, ומלבד זה גם הלל בכל ז' ימי החג – מה שאין כן בי"ב הימים הראשונים של חודש ניסן. וחוץ מזה, קריאת התורה שקוראים בקרבנות הנשיאים – וזה פירוש "שלך גדולה משלהם" – גם אין תחנון, גם אומרים הלל, גם קוראים בתורה – וגם אוכלים סופגניות! ☺

יוצא א"כ שבפרשת בהעלותך נולד היסוד של חנוכה – היסוד של מסירות נפש על החזרת העבודה בבית המקדש!

יוצאים מחג השבועות והולכים לארבעה חודשי קיץ עד ליום הכיפורים. אדם עוזב את חג השבועות, שלא יהיה בבחינה של 'תינוק הבורח מבית הספר' – "אה, ברוך ה' ניגמר חג השבועות. היינו ערים לילה שלם – אפשר עכשיו לישון עד הסליחות" 😐 - לא לברוח רבותי! באה הפרשה ומתחילה באהרן הכהן. "חלשה דעתו של אהרן, שלא היה הוא ולא שבטו בחנוכת המשכן" – מה חלשה דעתך?! תגיד תודה רבה שלא היית – חסרות לך מצוות?!

תארו לעצמכם אדם מספר לחבר שלו: "תאמין לי, הפסדת שלא היית אתמול בבית כנסת!"

"מה היה???"

"היה רב צדיק ודיבר על מצוה של הכנסת כלה, וחייב כל אחד לתת 1000 שקל!"

"מה, חבל שלא הייתי?! ברוך ה'! – טוב שלא הייתי!" ☺

[10] בית יצחק, בהעלותך.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

תארו לעצמכם, שלאותו אחד שלא היה בבית הכנסת, היו אומרים: "תשמע, אתה יודע מה היה אתמול בבית הכנסת???"

"מה היה???"

"הגיע איזה מיליונר אחד, התעלף בבית הכנסת ... עשו לו החייאה ... התעורר ... ואז הוא החליט: 'היות ופה ניצלתי מן המוות, כל אחד יקבל ממני צ'ק של $5000!"; עמד וחילק לכל אחד מהמתפללים צ'ק של $5000!" – האם אותו בנאדם יגיד גם על זה "ברוך ה' שלא הייתי"???

אדם צריך שתהיה לו חלישות הדעת – למה הוא לא יכול ללמוד בכל לילה כמו בליל חג השבועות!

יזכנו הקב"ה שבזכות אמירת 'למנצח' בצורת המנורה, כדברי הרוקח, נזכה לכל הברכות האמורות בתורה ולראות בבנין בית המקדש השלישי ב"ב אמן ואמן!!!

<u>פרשת בהעלותך – החצוצרות של משה רבינו – שנת תשפ"א.</u>

פרשת השבוע שנקרא בע"ה בשבת זו, פרשת בהעלותך.
עוסקת הפרשה בכמה וכמה נושאים. בתחילה, עוסקת

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

ברוך שאמר
משיחותיו של הרה"ג הרב ברוך רוזנבלום שליט"א

התורה בעניני המנורה [11], לאחר מכן בהכשרת הלויים לעבודה, לאחר מכן פסח שני, ומעבר לזה יש לנו את תחילת היציאה של עם ישראל למסע שנמשך ל"ט שנים, היות וכך, בא הקב"ה ואמר למשה רבינו כיצד יראה כל מסע ומסע – כולל המסע הראשון שהחל ביום כ' באייר בשנה השנית לצאתם ממצרים. בנוסף, יש לנו בפרשה את המתאוננים והמתאוים, את ירידת הסלו, מינוי שבעים הזקנים, והדברים שדיברו אהרן ומרים בציפורה אשת משה. נתחיל בראש ובראשונה בענין המנורה;

אומרת התורה: {ח, א} **וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר**: {ב} **דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת**: {ג} **וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה**: {ד} **וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד יְרֵכָהּ עַד פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת הַמְּנֹרָה**.

לכאורה, היה צריך לומר "**אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת**" ולא "**שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת**" היות ויש ג' מכל צד?

מסביר ה**אלשיך הקדוש**, שהכוונה היא "**אֶל מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה**" – למעלה – "**יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת**" – למטה. בדיוק כמו שיש משכן למטה, יש משכן גם למעלה.

באים רבותינו ומבארים, למה דוקא שבעה קנים במנורה? – יש אומרים, כנגד שבע מידות, יש אומרים כנגד שבע חכמות, ויש אומרים כנגד שבעת ה'אושפיזין' (ספירות), ולכן הג' נרות הראשונים כנגד אברהם, יצחק ויעקב – משה באמצע – אהרן, יוסף ודוד.

חז"ל הקדושים במדרש ילקוט שמעוני, עומדים על כך ששלמה המלך ע"ה עשה עשר מנורות נוספות – ולמה? היות ושלמה המלך שלט על שבעים אומות, כל נר היה כנגד אומה מסוימת;

כותב **בעל הטורים** – **כן עשה**. כ"ן נרות עשה שלמה בי' המנורות. **עשה**. בגימ' שלמה.

זאת אומרת, ששלמה המלך הדליק שבעים נרות כדי להכניע שבעים אומות.

אומר המדרש {ילקוט שמעוני, מלכים א, רמז קפ"ה} – [דה"ב ד, ז] **ויעש את מנורת הזהב עשר כנגד עשרת הדברות, וכל מנורה היו בה שבעה נרות הרי שבעים כנגד שבעים אומות, שכל זמן שהנרות דולקות היו מתכבשים, ומיום שכבו הנרות נתגברו** אומות העולם על ישראל.

כותב ה**תרגום שני** {על מגילת אסתר} – [של שלמה] **וממעל לראש הכסא עומדת מנורת זהב טהור, מתוקנת וערוכה בכל מערכותיה, בנרותיה, כפתוריה, גביעיה, פרחיה, מלקחיה ומחתותיה, הכל זהב טהור. ושבעה קנים יוצאים מצדה האחד של המנורה ועליהם מְצֻיָּרות תמונות שבעת אבות העולם: אדם, נח, שֵׁם, אברהם, יצחק, יעקב ואיוב. ושבעה קנים יוצאים מצדה השני ועליהם מְצֻיָּרות תמונות שבעת חסידי העולם: לוי, קהת, עמרם, משה, אהרן, אלדד ומידד**[12].

נעסוק היום בנושא קצת שונה אך מענין מאד, והוא 'החצוצרות' שהיו גם הם, בדומה למנורה, עשויות מקשה אחת;

אומרת התורה: {י, א} **וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר**: {ב} **עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי**[13] **חֲצוֹצְרֹת כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת הַמַּחֲנוֹת**: {ג} **וְתָקְעוּ בָהֶן וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ כָּל הָעֵדָה אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד**[14]: {ד} **וְאִם בְּאַחַת יִתְקָעוּ וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל**: {ה} **וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה**[15]: {ו} **וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקְעוּ לְמַסְעֵיהֶם**: {ז} **וּבְהַקְהִיל אֶת הַקָּהָל תִּתְקְעוּ וְלֹא תָרִיעוּ**: {ח} **וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם**: {ט} **וְכִי תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם**: {י} **וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם** ...

עד כאן הפסוקים.

נשאלת השאלה – מה פירוש "**עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרֹת כָּסֶף**"?

אומרים חז"ל {במדבר רבה, פרשה טו, אות טו} – **עֲשֵׂה לְךָ, מִשֶּׁלְךָ. עֲשֵׂה לְךָ, לְךָ אַתָּה עוֹשֶׂה וְלֹא לְאַחֵר, אַתָּה מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן וְאֵין אַחֵר מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן.**

ומה הראיה שרק משה רבינו השתמש חצוצרות?

בפרשת מטות, במלחמת מדין, אומרת התורה: {במדבר לא, ו} **וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם וְאֶת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ**.

אומר רש"י – **וכלי הקדש.** זה הארון והציץ.

עם ישראל נכנס לארץ עם יהושע בן נון, והולכים לכבוש את יריחו. לכאורה, היו צריכים לקחת את החצוצרות

---

[11] **ברוך שאמר**: זו הפעם הרביעית שבה עוסקת התורה בעניני המנורה.

[12] **ברוך שאמר**: ישנן כמה דעות שאלדד ומידד היו אחיו של משה רבינו. לא מדובר על אנשים פשוטים, אלא מעלתם הרוחנית היתה גבוהה מאד. ה**זרע שמשון** אומר, שהשם של אלדד – מידד אלו שני קיצורים של שם ה'; א' משמותיו של הקב"ה נקרא אלהי"ם – **אל**דד – **א"ל** משם **אל**קים; **מידד** – **מ"י** משם אל**קים**, ושמו של הקב"ה – **ה'**; נשאר ד"ד מאלדד וד"ד ממידד. **דד** הוא יסוד השפעת השפע, כמו שהתינוק יונק מהדד. ולכן ההשפעה של הקב"ה לאלדד ומידד היתה ישירה ולא באמצעות משה רבינו, ולכן מעלתם היתה גבוהה יותר משל שאר הנביאים.

[13] **ברוך שאמר**: אומרים חז"ל, שהתורה דורשת כאן שוויון, היינו שיהיו החצוצרות שוות בכל. היות וגם ללא הספרה יכלנו להבין את הפס'.

[14] **ברוך שאמר**: כלומר, אם תוקעים בשתי החצוצרות יחד תקיעה אחת, העדה יודעת שהיא צריכה לבוא להתכנס לפני אוהל מועד.

[15] **ברוך שאמר**: כיום אנחנו לא יודעים בדיוק מה זה 'תרועה', לכן אנחנו עושים בר"ה גם שברים וגם תרועה.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

ברוך שאמר
משיחותיו של הרה"ג הרב ברוך רוזנבלום שליט"א

ולתקוע בהן. אבל במקום זה, לקח יהושע שבעה כהנים עם שבעה שופרות וסובבו מסביב לחומה.

נשאלת השאלה – ולמה הוא לא לקח את החצוצרות, הרי נאמר במפורש "**וְכִי תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת** וגו'"?

אומרים חז"ל {במדבר רבה שם} – **תְּדַע לְךָ שֶׁהֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ תַּלְמִידוֹ שֶׁל מֹשֶׁה לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן אֶלָּא בַּשּׁוֹפָרוֹת, כְּשֶׁבָּא לְהַלָּחֶם בִּירִיחוֹ נְתַכַּוְּנוּ לִירִיחוֹ שֶׁבַע אֲמוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע כד, יא): וַתַּעַבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָכֶם בַּעֲלֵי יְרִיחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם. וְכִי שֶׁבַע אֲמוֹת הָיוּ בַּעֲלֵי יְרִיחוֹ, אֶמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָנִי יְרִיחוֹ נֶגֶרֶא שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִם נִכְבְּשָׁה יְרִיחוֹ מִיָּד כָּל הָאָרֶץ נִכְבָּשֶׁת, לְפִיכָךְ נִתְכַּוְּנוּ לְתוֹכָהּ שֶׁבַע אֲמוֹת, מַה כְּתִיב שָׁם (יהושע ו, כ): וַיֵּרַע הָעָם וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת, מְלַמֵּד שֶׁאָפְלוּ יְהוֹשֻׁעַ תַּלְמִידוֹ לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, וְלֹא תֹאמַר לְיהוֹשֻׁעַ אֶלָּא אָפְלוּ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁעַד שֶׁהוּא חַי בְּעַצְמוֹ נִגְרְזוּ**.

פירוש הדבר, כמו שמקום קבורתו של משה רבינו לא ידוע עד היום, כך גם המקום שבו הטמינו את החצוצרות לא ידוע עד היום.

אומרת התורה בפרשת וילך: {דברים לא, כח} **הַקְהִילוּ אֵלַי אֶת כָּל זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם וַאֲדַבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָעִידָה בָּם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ**.

נשאלת השאלה – ולמה הוא היה צריך להקהיל אותם, הוא יכל לתקוע תקיעה אחת וכולם היו מגיעים?!

אומרים חז"ל {במדבר רבה שם} – **וְהֵיכָן הָיוּ הַחֲצוֹצְרוֹת לְתוֹקֵעַ בָּהֶן וּלְכַתְּחִלָּה, אֶלָּא עַד שֶׁהוּא בַּחַיִּים נִגְרְזוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּסִכְנִין בְּשֵׁם רַבִּי לֵוִי לְקַיֵּם מַה שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ח, ח): וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת, הֲוֵי עָשָׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת כֶּסֶף, לְךָ אַתְּ עוֹשֶׂה וְאֵין אַחֵר מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן כָּל יָמֶיךָ**.

וכך אומר רש"י בפרשת וילך – **הקהילו אלי.** ולא תקעו אותו היום בחצוצרות להקהיל את הקהל, לפי שנאמר (במדבר י, ב) עשה לך, ולא השליט יהושע עליהם בחייו של משה. ואף בחייו נגנזו קודם יום מותו, לקים מה שנאמר (קהלת ח, ח) ואין שלטון ביום המות.

החצוצרה הבאה שהיתה בעם ישראל, היתה של דוד המלך. הווי אומר, 480 שנה – מזמן שיצאו ממצרים ועד שנבנה בית המקדש; 40 שנה היו במדבר ו – 440 שנה היו בארץ ישראל, היה משכן בגבעון, בשלה ובנוב – ובמה תקעו אז, והלא נאמר {במדבר י, י} **וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם** וגו'? התשובה היא, שתקעו בשופרות ולא בחצוצרות.

אומר המדרש, חצוצרות יכול לעשות רק מלך! – כמ"ש {תהילים צח, ו} **בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ה'** – ומשה רבינו נקרא 'מלך', שנאמר {דברים לג, ה} **וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל** – ממילא, רק הוא יכל לתקע בחצוצרות.

אומר רש"י – **עשה לך.** שיהיו תוקעין לפניך כמלך, כמו שנאמר (דברים לג, ה) ויהי בישרון מלך: **למקרא העדה.**

כשתרצה לדבר עם הסנהדרין ושאר העם ותקראם לאסף אליך, תקראם על ידי חצוצרות.

עוד, אומר המדרש {שם אות טז} – **אָמַר רַב הַחֲצוֹצְרוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ אַף הֵן נִגְרְזוּ, אֲבָל דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה מְשַׁתֵּמֵשׁ בִּכְנוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים נז, ט): עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר**.

אומרת הגמרא {מסכת מנחות כח, ב} – **תנו רבנן: כל הכלים שעשה משה כשרים לו וכשרים לדורות.** אבל **חצוצרות** שעשה משה, **כשרות לו ופסולות לדורות. חצוצרות מ"ט** מה הטעם לכך שאין הם כשרות אלא לשימוש בדורו של משה? **אילימא דאמר קרא** אם תאמר שהטעם הוא משום שנאמר בתורה **{במדבר י-ב} עשה לך** שתי חצוצרות כסף, ומשמע שהן מיועדות **לך** (למשה) בלבד, **ולא לדורות** הבאים; **אלא מעתה** שהמלך 'לך' משמעותה שהדבר מיועד רק למשה, אם כן בדומה לכך מה שנאמר **{דברים י-א} ועשית לך ארון עץ, הכי נמי** גם כן עלינו לדרוש כך, **דלך** שארון זה מיועד רק 'לך' (למשה) **ולא לדורות** הבאים! והרי בודאי שא"א לומר כך, שהרי השתמשו בארון זה גם לאחר פטירתו של משה! **אלא**, ודאי שעלינו לפרש את האמור לגבי הארון באחת משתי האפשרויות הבאות: **אי למאן דאמר** או שנפרש כמו מי שאמר שהמלה **'לך'** משמעותה **משלך** ולפי דבריו כוונת הפסוק שמשה הצטווה לעשות את הארון מממונו. **אי למ"ד** או שנפרש כמו מי שאמר שמלה זו הוראתה שכך אמר ה' למשה: **כביכול** אם היה אפשר שהציבור יצא ידי חובה בשל יחיד, **בשלך אני רוצה יותר משלהם** הייתי רוצה שתביא את הארון מממונך ולא משל הציבור, לפי שאין אני חפץ בהם; ולפי דבריו כוונת הפסוק היא שמשה אמנם נצטווה לעשות את הארון מממון הציבור ולא מממונו, מפני שאין הציבור יכול לצאת ידי חובה בשל יחיד, אלא שה' אמר לו שאם היה אפשר, היה רוצה שהארון ייעשה משלו. ואם כן **האי נמי מיבעי ליה להכי** המלה 'לך' שנכתבה לענין החצוצרות, גם כן נצרכת לאחת משתי האפשרויות הללו! כיצד ניתן ללמוד ממנה שהחצוצרות פסולות לדורות? מתרצת הגמרא: **שאני התם** שונה הדבר שם (לענין החצוצרות שעשה משה) משום **דאמר קרא** שנאמר בכתוב בענינן: **"לך" "לך" תרי זימני** שתי פעמים, שהרי נאמר **עשה לך** ונאמר גם **והיו לך** ומכך שהוסיפה התורה וכתבה את המלך 'לך' פעם נוספת, אנו למדים דין נוסף, שחצוצרות אלו אינן כשרות אלא לשימוש בדורו של משה**.**

נשאלת השאלה – למה המנורה יכלה להישאר לדורות, וכך גם הארון עם הכרובים ומזבח הקטורת, ואילו החצוצרות היו חייבות להיגנז?

ועוד יש לשאול, למה היה צריך דוקא שתי חצוצרות – וכי לא הספיקה רק חצוצרה אחת?! – השאלה הזאת עולה לאור שאלתו של ה**אברבנאל**;

כשרצה משה רבינו להקהיל את העם, הוא היה תוקע בשתי חצוצרות; אם הוא היה רוצה לקרוא לנשיאים, הוא היה משתמש בחצוצרה אחת ותוקע פעם אחת. כשהוא היה רוצה לקרוא לעם ישראל, הוא היה משתמש בשתי חצוצרות ותוקע שתי תקיעות. ובמועד הוא היה תוקע רק תקיעה אחת – אם ככה, איך ידעו העם להבדיל האם התקיעה היא משום מועד או שמא קוראים להם להתאסף?

אומר ה**אברבנאל** – אם ישאל שואל אם היה שביום שמחתם ומועדיהם וראשי חודשיהם יתקעו ולא יריעו במה יודע איפה שאין זה להקהיל העדה או הנשיאים, נשיב כי כשהיתה התקיעה על הקרבנות מלבד החצוצרות היו ג"כ

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

תוקעים בשופר כמו שאמר {תהלים צח, ו} "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'" ונאמר "תקעו בחודש שופר בכסא ליום חגנו".

אמרתי לעצמי, אם אליבא לדברי ה**אברבנאל** שבחגים היו משתמשים גם בשופר, אז למה היה צריך שתי חצוצרות – למה לא יכלו לשלב שופר אחד וחצוצרה אחת?

אומרים רבותינו, שעיקר הצורך בשתי חצוצרות היה לשעת מלחמה – ולמה?

כותב **בעל הטורים**[16] – **שתי חצוצרות**. כנגד אברהם ויעקב שעשו מלחמה באומות ונצחום.

זאת אומרת, כדי להשיג זכויות לפני היציאה למלחמה, היה צורך בזכויות של האבות שג"כ יצאו להילחם והם אברהם אבינו במלחמת ארבעת המלכים מול החמישה, ויעקב אבינו בשכם[17].

כותב **רבינו אפרים** – "שתי חצוצרות, כנגד אברהם ויצחק וגו'" וזהו 'ונזכרתם לפני ה' אלקיכם', כלומר אזכור להם העקידה.

עוד, כותב **בעל הטורים** – **וכי תבאו מלחמה**; **תבאו**. אותיות אבות שזכות האבות עומד במלחמה.

מי שמאריך בענין החצוצרות הוא **רבינו בחיי** בפרשת השבוע; ניקח כמה מדבריו וננסה לבארם;

בראש ובראשונה הוא אומר, שתי חצוצרות – הא' מסמלת את מידת הדין, והב' מסמלת את מידת הרחמים.

כותב **רבינו בחיי** – ע"ד הפשט היו חצוצרות הללו של כסף, והיו מקשה, ולשני דברים היו משמשים, האחד להקהיל העם או הנשיאים, והשני לנסיעה ... כשהיו תוקעין בשתיהן היה סימן להקהיל העם, וכשהיו תוקעין בחצוצרת אחת בלבד היה סימן להקהיל הנשיאים, הוא שכתוב ואם באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים, לפי שהם המיוחדים שבעם לפיכך היו תוקעין באחת והיה סימן להם , וזה וזה בתקיעה שהיא פשוטה, ופשוטה רמז למדת הרחמים, כי ימינו פשוטה לקבל שבים. אבל למסע את המחנות היו תוקעין בתרועה, שנאמר תרועה יתקעו למסעיהם, לפי שהנסיעה סימן למלחמה, שהרי מחנות ישראל לקראת שבעה עממין היו הולכים להילחם בהם ולכבוש את הארץ, ולכך היו מריעין בתחלת נסיעתן, כי התרועה רמז למדת הדין והיא המנצחת במלחמה ...

הזכרנו בתחילת שישנו עוד כלי א' שכל כולו זהב [מלבד המנורה] – הכרובים;

אומרת התורה: {כמות כה, כ} **וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו אֶל הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים**.

אומרת הגמרא {מסכת ב"ב צט, א} – דנה הגמרא באופן עמידת הכרובים: **כיצד הן עומדין**, כלומר לאיזה כיוון העמידו את פניהם בעת הצבתם בקדש הקדשים ? **רבי יוחנן ור' אלעזר** נחלקו בדבר זה. **חד אמר**: **פניהם איש אל אחיו**. **וחד אמר**: **פניהם לבית** כלומר, לכיון ההיכל {מזרחה}. **ולמ"ד** ולפי מי שאומר שהעמידום כש**פניהם איש אל אחיו**, **הא** והלא **כתיב {דברי הימים ב ג-יג} ופניהם לבית** ! משיבה הגמרא: **לא קשיא**! **כאן**, בכתוב האומר שפניהם איש אל אחיו, מדובר **בזמן שישראל עושין רצונו של מקום** ומקיימים מצוותיו. **כאן** בכתוב השני, מדובר **בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום**.

אומר **ר' חיים מוולוז'ין** {נפש החיים שער א' פ"ז} – **וז"ש דוד המע"ה ה' צלך על יד ימינך. היינו שכמו שנטיית הצל של איזה דבר הוא מכוון רק כפי תנועות אותו הדבר לאן נוטה. כן בדמיון זה כביכול הוא ית"ש מתחבר לנטות העולמות כפי תנועות ונטיית מעשי האדם למטה. וכן מפורש במדרש אמר לו הקב"ה למשה לך אמור להם לישראל כי שמי אהי"ה אשר אהי"ה. מהו אהי"ה אשר אהי"ה כשם שאתה הוה עמי, כך אני הוה עמך. וכן אמר דוד ה' צלך על יד ימינך. מהו ה' צלך כצלך. מה צלך אם אתה משחק לו הוא משחק לך. ואם אתה בוכה הוא בוכה כנגדך. ואם אתה מראה לו פנים זעומות או מוסברות אף הוא נותן לך כך. אף הקב"ה ה' צלך כשם שאתה הוה עמו הוא הוה עמך**.

דבר נוסף, אומרת הגמרא {מסכת יומא נד, א} – **אמר רב קטינא: בשעה שהיו ישראל עולין** למקדש **לרגל**, היו **מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה** דבוקים יחד ומחבקים זה את זה כזכר המחבק את הנקבה, **ואומרים להן**: **ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה**.

ממשיכה הגמרא {שם ע"ב} – **אמר ריש לקיש**: **בשעה שנכנסו נכרים להיכל** בעת חרבן הבית, **ראו** מצוירים בכותל ההיכל **כרובים המעורין זה בזה**. קילפו אותם מן הכותל ו**הוציאון לשוק ואמרו**: **ישראל הללו שברכתן ברכה וקללתן קללה יעסקו בדברים הללו**?! **מיד הִזילום** פחת ערכם של ישראל בעיניהם, **שנאמר {איכה א-ח} כל מכבדיה** שכיבדוה בעבר **הזילוה כי ראו ערותה.**

שואלים המפרשים – איך יכל להיות, שבשעת החורבן כאשר נכנסו האויבים לבית המקדש, הם מצאו את הכרובים מעורים זה בזה?!

כותב ה**בני יששכר** {מאמרי חודש אב, מאמר ג'} – והנה נוכל להתבונן בענין אהבה גשמית בעולם הזה, כענין אהבת חברים ואיש עם אשתו, בהיותם ביחד לא תוכר כל כך האהבה, משא"כ כשרוצים להיפרד ולהרחיק נדוד לזמן רב,

---

[16] **ברוך שאמר**: וכך כותב גם ה**רוקח** – שתי כנגד אברהם ויעקב שעשו מלחמה כנגד האומות ונצחום.

[17] **ברוך שאמר**: ואילו יצחק לא יצא מעולם למלחמה.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

אז יתפעלו הנפשות באהבה יתירה אהבה עזה מגודל הגעגועים, ועל כן חייב אדם לפקוד את אשתו בשעה שיוצא לדרך [יבמות סב:] ...

ועפי"ז תתבונן מה ששמעתי שהקשו תלמידי הרב הקדוש מוה"ר **דוב בער** זצוק"ל לרבם, על הא דאמרו רז"ל [יומא נד.] שמצאו האויבים ביום ההוא את הכרובים כמער [מעורין כחיבת איש ואשתו] איש וכו' [מ"א ז לו], הלא אמרו רז"ל [ב"ב צט.] שזה לא היה רק בזמן שישראל עושין רצונו של מקום ובהיפך ח"ו הכרובים הופכים פניהם זה מזה. והשיב להם הקדוש הנ"ל, חייב אדם לפקוד וכו' בשעה שיוצא לדרך וכו', ואתה הבן.

א"כ יוצא, שכרוב א' מסמל את הקב"ה, וכרוב א' מסמל את כנסת ישראל.

ממשיך רבינו בחיי ואומר, חצוצרה א' היא כנגד הקב"ה וחצוצרה א' היא כנגד משה רבינו; כידוע, כסף מסמל רחמים, והיות וכך משה רבינו הוא זה שקיבל את סוד י"ג מידות של רחמים;

כותב **רבינו בחיי** – **ומעתה** הבן גדולתו של משה בשתי חצוצרות שהן סימן המלך במלכותו, וצוה הקב"ה בזה לכבוד משה, כי כן תכסיס המלך שתוקעין לפניו בשופר כי כן יצוה לאסוף חיילותיו, ובעבור שעלתה השגתו להתנבא בשם הגדול מדת רחמים, לכך צוה אותן לעשותן של כסף, ולא הוכשרו לעשותן משאר מיני מתכות שכן אמרו במסכת מנחות {כח.} החצוצרות היו באים מן העשת של כסף, עשאוה מגרוטאות של כסף כשרה, משאר מיני מתכות פסולה. ובעבור שנתיחד לו דיבור הרחמים פנים אל פנים, מראה בתוך מראה, לכך היו שתים, והיו מקשה ...

נשאלת השאלה – ולמה לא עשו את החצוצרות מזהב?!

כותב **בעל הטורים** – **כסף**. ולא זהב שלא להזכיר קול העם ברעה[18].

ממשיך **רבינו בחיי** ואומר – ולפי שלא עלה שום נביא למדרגה זו בנבואה לשמוע מן השם המיוחד אלא הוא לבדו, לכך צוהו שלא ישתמש בחצוצרות אלא הוא לבדו לא זולתו[19], הוא שכתוב 'עשה לך', ודרשו רז"ל לך אתה עושה ואין אחר משתמש בהן. והוסיף עוד ואמר 'והיו לך', כלומר והיו המדות לך לבדך ולא לאחר זולתך. ומרוב קדושות החצוצרות ובהיותם כלי שההשגות נרמזו בו היו טעונין גניזה ונגנזו בחייו של משה.

כותב ה**שפתי כהן** – **ולזה** היו [החצוצרות] מכסף להורות שכל הנביאים נכספים לנבואתו [של משה רבינו] וממנו הם מקבלים.

ממשיך **רבינו בחיי** ואומר – ומטעם זה לא נשתמש בחצוצרות אפילו יהושע תלמידו שלא עלתה השגתו בכך, אמנם נשתמש בשופר להודיע בו להיות מדת הדין מתוחה כנגד האויבים כי היא מדתו, וגם היא מדתו של דוד שנשתמש בכנור, והיא התכלת הצבוע מדם חלזון שהוא הדג המצוי בים כנרת שלכך נקראת מדה זו כנור דוד שהיה מנגן מאליו, נמצאת למד שכל אחד ואחד נשתמש בכלי הראוי לו לפי השגתו ונבואתו ומדתו שהיא שוה ממנה.

בא ה**רמב"ן** בפרשת השבוע ואומר, היות והחצוצרות מסמלות מעין מערכת יחסים עם הקב"ה, לכן תמיד כשיתקעו תרועה לעולם יהיה תקיעה לפניה ותקיעה לאחריה – ולמה? לפי שהתרועה מסמלת דין והתקיעה מסמלת רחמים, ולעולם לא תהיה מערכת של דין ללא רחמים – ולמה?

כותב ה**רמב"ן** – "... כי המלחמה לתרועה והמועדים והשמחה לרחמים ורבותינו (ר"ה לג) העתיקו פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה ותרועה באמצע שלא יקצץ בנטיעות ...".

זאת אומרת, אם אמרנו שלקב"ה יש שתי מערכות – הא' דין והב' רחמים. יכל האדם לחשוב שיש כאן שתי רשויות – ח"ו לומר דבר כזה! לכן ג כשרואים דין של תרועה, תמיד תבוא תקיעה לפניה ולאחריה, שאין דין לבד. הדין שנעשה כדין, הוא כל כולו נעשה ברחמים!

לאחר הדברים האלה, נוכל לגשת לשלש מסקנות נפלאות של ה**לב אברהם** – **לר' אברהם ויינפלד**, ומהם נוכל להתקדם;

מסקנה ראשונה, כותב ה**לב אברהם** – **עשה לך שתי חצוצרות וגו'**. ואיתא במדרש {פט"ו, י"ב} לך אתה עושה ולא לאחר, אפילו יהושע תלמידו לא נשתמש בהם.

י"ל בדרך הרמז שבה ללמד כי הכלים שמשתמשים בהם להקהיל את העם ולמסע את המחנות, היינו יחד סביב המנהיג, להקהילם ולהביאם לידי תנועה להמשיך לצעוד בדרך התורה והיראה, אלו הכלים משתנים מדור לדור, ואם כי המטרה נשארת תמיד אחת, אבל הדרך משתנה, והאמצעים שהיו טובים בדוק קודם עלולים להיפסל בעבור הדור הבא והבן.

---

[18] **ברוך שאמר**: היינו חטא העגל.

[19] **ברוך שאמר**: כמו שהנבואה אליו היתה באופן מיוחד 'פה אל פה אדבר בו במראה ולא בחידות' – אם זה היה בפה, לכן צריך כלי נשיפה בדוקא, ולכן זה חצוצרה – לא כדוד המלך שניגן בכינור.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

פירוש הדבר, לכל דור 'חצוצרה' משלו; החצוצרה של **הרמב"ם** לא מתאימה לדור הזה, וכך גם החצוצרה של **הבן איש חי** ושל **החיד"א** ושל **הבעל שם טוב** וכו'. וכמו שכותב **ר' נחמן מברסלב**, לכל רועה ורועה מנגינה משלו. ולכן אין להביא ראיה ממה שעשו המנהיגים בדורות הקודמים.

זכורני, בשנה הראשונה שלי בבית הספר הגיע אלינו מורה שהיה בא עם 'נבוטה' ☺; כשנכנסנו לכיתה בפעם הראשונה, הוא נתן מכה על השולחן עם הנבוטה ואמר "כולם לשבת!" 😐 - מאז ישבנו ולא קמנו עד תשעה באב ☺ - היום איך שהמורה רק מצייץ, ישר מתייצב בשיעור צוות של יס"מ ☺

לכן כל דור והחצוצרה שלו – היום זה ללטף ולאהוב. להשפריץ עליהם מקסימום של אהבה.

מסקנה שניה, כותב ה**לב אברהם** – **ותקעו מהם ונועדו אליך. כל העדה וגו' ואם באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי אלפי ישראל**. יש לפרש בדרך המליצה כי דרך ההשפעה על הגדולים משונה מדרך ההשפעה על אנשי ההמון, וכתיב {משלי יז, י} תחת גערה במבין מהכות כסיל מאה[20]. אבל כל כמה שהוא יותר חכם, הוא מרגיש יותר ואין צורך לו אפילו גערה, וגם אמירה רכה משפיעה עליו.

ועל כן כדי להקהיל את ההמון היו צריכים לקול חזק ועב של שתי חצוצרות יחד, אבל להנשיאים ראשי בני ישראל באחת יתקעו, ודי בקול דממה דקה לעוררם.

וכאן באה לה המסקנה השלישית, כותב ה**לב אברהם** – **ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו** {י, ז}. יש לפרש בדרך הרמז כי הא דאמרי אינשי "אם אתה שמח הכל שמחים עמך, ואם אתה בוכה – לבדך תבכה", ועל כן יש לדעת שרק עם תנועה של שמחה אפשר להשפיע על הבריות ולאספם יחד למטרה אחת, ולא ע"י בכיות וצעקות. והנה תקיעה מרמזת על קול של שמחה כדכתיב להלן {פסוק י} וביום שמחתכם ומועדיכם ובראשי חודשיכם ותקעתם וגו', אבל תרועה מרמזת על גנוחי גנח וילולי ילל {ר"ה לג:}.

וזה שמרמז "ובהקהיל את הקהל", אם תרצה להקהיל את הקהל, תדע שיש לתקוע בתנועה של שמחה, ולא תריעו, כי עם יללות ובכיות רק תרחיקם ולא תקרבם, והבן.

עכ"ד.

---

[20] **ברוך שאמר**: פירוש הדבר, לחכם מספיק רמז אחד – מספיק שתגיד לו "נו!" פעם א' והוא יבין. אבל כשאתה מדבר עם כסיל, אתה צריך להגיע לו כמה וכמה פעמים "נו!" עד שהוא יבין – וזה הפשט: לנשיאים מספיק גערה אחת, ואילו לקהל צריך הרבה גערות.

נשאלת השאלה – למה לא יכלו לשמור את החצוצרות למזכרת, דוגמת צנצנת המן – למה היה צורך לקבור אותם?!

באים חז"ל ב**ספרי** ושואלים שאלה נפלאה; הבאנו קודם את דברי **בעל הטורים** ו**הרוקח**, למה דוקא שתי חצוצרות, ואמרנו, כי יוצאים למלחמה וצריך את זכות האבות הקדושים – א' כנגד אברהם אבינו שנלחם במלחמת ארבעת המלכים כנגד החמשה, וכנגד יעקב אבינו שנלחם בשכם;

אומרת התורה: {י, ט} **וְכִי תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם**.

לכאורה, לשון הפס' איננה ברורה. הוא מתחיל ב'צר' ומסיים באויב?! אם הוא התחיל ב'צר' היה צריך לסיים ג"כ "**ונושעתם מצוררכם**"?!

אומרים חז"ל {ספרי, בהעלותך אות ע"ו} – **במלחמת גוג ומגוג הכתוב מדבר**.

א"כ כשתגיע מלחמת גוג ומגוג ב"ב, שם ניוושע מהצורר ומהאויב!

אומר ה**נצי"ב מוולוז'ין** {העמק דבר, בהעלותך} – **ונושעתם מאויביכם**. 'מצוררכם' מיבעי, וכלשון המקרא "על הצר הצורר וגו'". וכבר ביארנו ד'אויב' לא משמע אלא בלב, ואינו פועל רע בידים[21]. והיינו דתניא בספרי: במלחמת גוג ומגוג הכתוב מדבר ... או בכל המלחמות שבתורה, ת"ל "ונושעתם מאויביכם", אמרת, צא וראה איזו היא מלחמה שישראל נושעים בה ואין אחריה שעבוד, אין אתה מוצא אלא מלחמת גוג ומגוג, וכן הוא אומר {זכריה יד, ג} "ויצא ה' ונלחם בגוים ההם", מה כתיב אחריו "והיה ה' למלך על כל הארץ. ולא שהבריתא מפרשת גוף המצוה במלחמת גוג ומגוג, אלא ההבטחה שהבטיח הכתוב בבירור, והיה קשה לנו שהרי אנחנו רואים כמה פעמים שאין תפלה וחצוצרות מועילים ועון הדור גורם, וא"כ האיך כתיב בבירור "ונושעתם", על זה תניא דמתחילה לא באה ההבטחה אלא במלחמת גוג ומגוג, שהרי כתיב "ונושעתם **מאויביכם**" ולא 'מצוררכם', אלמא שאין הבטחה זו אלא באופן שתהיה ישועה גם מאויב שבלב, וזה אי אפשר אלא במלחמת גוג ומגוג שאז יכירו כל העולם גדולת ישראל ויקבלו את ה' אלהי ישראל למלך.

נשאלת השאלה – ובאיזה חצוצרות ישתמשו במלחמת גוג ומגוג?

כותב ה**משך חכמה** – ומכאן על החצוצרות שעשה משה, והם נגנזו במותו, כמו שהובא ברש"י פרשת וילך פרק ל, כח. לכן במלחמת גוג אז יתגלו ויתקעו בהן ישראל.

לכאורה לא ברור. מהיכן לקח ה**משך חכמה** את הרעיון הזה, שלעתיד לבוא יתגלו החצוצרות?

---

[21] **ברוך שאמר**: וז"ל הנצי"ב ב'עמק הנצי"ב' (על הספרי): והנה ידוע דלשון 'צורר' שייך רק על עושה רע בפועל, ו'אויב' שייך גם כן על שנאה שבלב.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

בתוך הפרשה שלנו, מופיע ענין של 'נוני"ם הפוכים':

אומרת התורה: {י, לה} **וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: {לו} וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה ה' רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל.**

לפני המילים "**וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן**", ואחרי המילים "**רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל**" ישנה נו"ן הפוכה – כדי להפריד בין פורענות לפורענות; מצד אחד המתאוננים – {יא, א} **וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי ה' וַיִּשְׁמַע ה' וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ ה' וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה**, ומצד שני {י, לג} **וַיִּסְעוּ מֵהַר ה'**.

מה רצו המתאוננים?

אומרת התורה: {שם ד} **וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה** ... מה הם רצו?! – "**מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר**".

<u>אומר רש"י</u> – **יאכלנו בשר.** וכי לא היה להם בשר, והלא כבר נאמר (שמות יב, לח) וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר וגו' . ואם תאמר אכלום, והלא בכניסתם לארץ נאמר (במדבר לב, א) ומקנה רב היה לבני ראובן *וגו'* , אלא שמבקשים עלילה.

{שם י} **וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ לְפֶתַח אָהֳלוֹ וַיִּחַר אַף ה' מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע**: {יא} **וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל ה' לָמָּה הֲרֵעֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא מָצָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת מַשָּׂא כָּל הָעָם הַזֶּה עָלָי**: {יב} **הֲאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה אִם אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָיו**: {יג} **מֵאַיִן לִי בָּשָׂר לָתֵת לְכָל הָעָם הַזֶּה כִּי יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תְּנָה לָנוּ בָּשָׂר וְנֹאכֵלָה**: {יד} **לֹא אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לְשֵׂאת אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי**: {טו} **וְאִם כָּכָה אַתְּ עֹשֶׂה לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל אֶרְאֶה בְּרָעָתִי**.

בעצם אומר משה רבינו: "אם מדובר בהורדת בשר לעם ישראל – אני לא פה!" – ולמה? כי ידוע שהמן ירד בזכותו של משה רבינו[22], ולכן הוא לא היה מוכן לרדת במעלתו כדי לספק לעם בשר.

{שם טז} **וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֶסְפָה לִי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ**: {יז} **וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם וְלֹא תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ** ... {יט} **לֹא יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם**: {כ} **עַד חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזָרָא יַעַן כִּי מְאַסְתֶּם אֶת ה' אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם** ... {כד} **וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל הָעָם אֶת דִּבְרֵי ה' וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם**

וַיַּעֲמֵד אֹתָם סְבִיבֹת הָאֹהֶל: {כה} **וַיֵּרֶד ה' בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ**: {כו} **וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה**: {כז} **וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה.**

ע"כ הפסוקים שנצרכים לנו להבנת הסוגיה.

משה רבינו לא מוכן לשאת את משא העם, והקב"ה אומר לו לקחת שבעים זקנים שיעזרו לו בזה. איך בוחרים שבעים זקנים?

<u>אומרים חז"ל {במדבר רבה, פרשה טו, אות יט}</u> – **אֶסְפָה לִי שִׁבְעִים אִישׁ, בְּשָׁעָה שֶׁאָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה: אֶסְפָה לִי שִׁבְעִים אִישׁ, אָמַר מֹשֶׁה מָה אֶעֱשֶׂה, אִם אָבִיא חֲמִשָּׁה מִכָּל שֵׁבֶט וְשֵׁבֶט אֵינָם עוֹלִים לְמִנְיַן שִׁבְעִים וְנִמְצְאוּ שִׁשִּׁים, וְאִם אָבִיא שִׁשָּׁה מִשֵּׁבֶט זֶה וַחֲמִשָּׁה מִשֵּׁבֶט זֶה, הֲרֵי אֲנִי מַטִּיל קִנְאָה בֵּין שֵׁבֶט וְשֵׁבֶט. מֶה עָשָׂה, נָטַל שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם פְּתָקִין וְכָתַב בָּהֶן זָקֵן, עוֹד שְׁנַיִם פְּתָקִין חָלָק, וּטְרָפָן בְּקַלְפֵּי, אָמַר בּוֹאוּ וּטְלוּ פְּתָקְכֶם, מִי שֶׁעָלָה בְיָדוֹ פֶּתֶק כְּתִיב בּוֹ זָקֵן הָיָה יוֹדֵעַ שְׁנִתְמַנָּה זָקֵן, וְאִם עָלָה בְיָדוֹ חָלָק הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא נִתְמַנָּה, וְהַמְמֻנֶּה אוֹמֵר לוֹ הֲרֵי שָׁם פֶּתֶק אֶחָד כָּתוּב בּוֹ זָקֵן, אִלּוּ הָיִיתָ רָאוּי לְהִתְמַנּוֹת הָיָה עוֹלֶה בְיָדֶךָ, כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה כָּךְ נִתְמַנּוּ הַזְּקֵנִים.**

אומרת לנו התורה, שכל השבעים זקנים הללו קיבלו נבואה דרך משה רבינו, שנאמר {שם כה} **וַיֵּרֶד ה' בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ**. לעומת זאת, כפי שאמרנו בתחילת השיעור, אלדד ומידד קיבלו את נבואתם באופן ישיר מהקב"ה – ומה הם נתנבאו?

<u>אומרים חז"ל {שם}</u> – **אֶלְדָּד וּמֵידָד הָיוּ שָׁם, וּמֹעֶטוֹ עַצְמָן, אֵין אָנוּ כְּדַי לִהְיוֹת בְּמִנּוּי הַזְּקֵנִים, וְעַל שֶׁמֹּעֶטוֹ עַצְמָן נִמְצְאוּ יְתֵרִים עַל הַזְּקֵנִים חֲמִשָּׁה דְּבָרִים, הַזְּקֵנִים לֹא נִתְנַבְּאוּ אֶלָּא לְמָחָר, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יא, יח): וְאֶל הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר, אֲבָל אֵלּוּ נִתְנַבְּאוּ עַל מַה שֶּׁעָתִיד בְּסוֹף אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יא, כו): וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה, מָה הָיוּ מִתְנַבְּאִים, יֵשׁ אוֹמְרִים עַל מִפְלַתּוֹ שֶׁל גּוֹג, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מֵת מֹשֶׁה וְיהוֹשֻׁעַ מַכְנִיס אֶת יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ.**

<u>אומר **בעל הטורים**</u> – **מתנבאים**. קרי ביה מת נביאם שהיו אומרים משה מת ויהושע מכניס ישראל לארץ: **מתנבאים**. נוטריקין מש"ה תנו"ח נפש"ו בג"ן אלהי"ם יהוש"ע מכני"ס.

<u>אומרת הגמרא {מסכת סנהדרין יז, א}</u> – **אבא חנין אומר משום רבי אליעזר: על עסקי שליו הן מתנבאים "עלי שליו עלי**

---

[22] תענית ט.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

שליו". רב נחמן אמר: על עסקי גוג ומגוג היו מתנבאין שנאמר {יחזקאל לח-ג} כה אמר ה' אלהים האתה הוא אשר דברתי בימים קדמונים ביד עבדי נביאי ישראל הנבאים בימים ההם שָׁנים להביא אותך עליהם וגו'. אל תיקרי 'שָׁנים' אלא 'שְׁנַיִם', ואיזו הן שנים נביאים שנתנבאו בפרק אחד (בזמן אחד) **נבואה אחת**? **הוי אומר אלדד ומידד.**

<u>נשאלת השאלה</u> – אם אתה אומר לי שהתנבאו על שליו – מובן. כעת יודעים שהולך לרדת שליו; אם אתה אומר שמשה מת ויהושע מכניס – ג"כ מובן. זו נבואה לעוד 38 שנים. אבל אם אתה אומר שהתנבאו על גוג ומגוג – כבר חלפו מאז 3332 שנה – מה היה כ"כ דחוף להתנבאות על זה באותו זמן?!

שאלה נוספת שיש לשאול, למה בחרו דוקא שבעים זקנים – לא יותר ולא פחות?

<u>כותב **בעל הטורים**</u> – **אספה לי שבעים איש**. כנגד שבעים נפש שירדו למצרים וכנגד ע' אומות וכנגד ע' שמות שיש להקב"ה ואלו הן: אל, אלהים, ה' [אדני], אחד, אדון, אדיר, אהיה, אמיץ, אמת, ארך אפים, אחרון שאין מוסר מלכותו לאחר, אמונה, אשכול הכופר, ברוך, בורא, גדול, גאה, גואל, גבור, דגול, היודע, ועד, זוכר, חי, חסיד, חנון, חוקר, חסין, חכם, טוב, טהור עינים, ישר, יושב סתר, כבוד, מסתתר, נורא, נשגב, נצחי, נוצר חסד, נושא עון, נושא פשע, נושא חטא, נוקם, נוטר, נקה, יושב קדם, סלה, סולח, עליון, עופר, עזוז, פודה, פוקד, צור, צבי, צבאות, קרוש, קנא, קרוב, רחום, רם, ראשון, שלא קיבל מלכותו מאחר, רב חסד, שומר, שופט, שלטון, שר, שוכן עד, תמים, תקיף, וע' שמות של ישראל ואלו הן אשת נעורים, אילי הצדק, אלופים, אחים, אהובים, אום, אם, אישים, אפרים, אדירים, אצילים, אגוז, איומה, אגודה, בנים, בני אל חי, בני אברהם, בני יצחק, בכור, בחורים, בתי, ברה, בעולה, גוי, גדול, גן נעול, גל נעול, גפן העמוסים, ונשואים, זרע קדש, חכמים, טוביס, יחידים, יקירים, ישראל, ישורון, יעקב, יוסף, יהודים, ילדים, ידידים, כלה, כנה, כרם, כהנים, משרתים, מלכים, מעין חתום, נחלה, נדיבים, נאוה, נער, נטע, סגולה, עליונים, ענוים, עדה, עברים, עבדים, עמים, פדוים, פזורים, צאן, קדושים, קנוים, רבים, רכים, שבטי יה, תמימים, ע"כ ושבעים שמות לירושלים. תגין על ה"א דאספה לומר לך שיהיו בקיאין וזהירין בה' חמשה חומשי תורה.

<u>כותב ה**רמב"ן**</u> – **אספה לי שבעים איש מזקני ישראל**. כבר הזכירו רבותינו כי שבעים אומות הן בשבעים לשון ויש לכל אחת ואחת מזל ברקיע ושר למעלה כענין שנאמר בדניאל (י יג) ושר מלכות פרס וכתיב (שם) אצל מלכי (יון) פרס וכן והנה שר יון בא (שם פסוק כ) והוא שנאמר (ישעיהו כד כא) יפקוד ה' על צבא המרום במרום (מכילתא שירה ב) ואמרו (סוכה נה) כי פרי החג ירמזו בהם ובפרקי רבי אליעזר (פרק כד) אמר הקב"ה לשבעים מלאכים הסובבים כסא כבודו בואו ונבלבל לשונם ולכן היה המספר ביורדי מצרים שבעים וצוה המספר הזה בשופטי ישראל כי המספר הזה יכלול כל הדעות בהיותו כולל כל הכחות ולא יפלא מהם כל דבר וכן במתן תורה ושבעים מזקני ישראל (שמות כד א) כי ראוי במספר השלם הזה שישרה עליהם כבוד השכינה כאשר היא במחנה העליון כי ישראל צבאות השם בארץ כמו שנעשה ארון וכפורת ומשכן בדמות המשמשין במרום ונעשו הדגלים בדמיון המרכבה אשר ראה יחזקאל להשרות שכינה עליהם בארץ כאשר היא שכינה בשמים והנה משה על גבי שבעים זקנים רמז לישראל שהוא גוי אחד בארץ וקבלו רבותינו (סנהדרין ב) כי כל סנהדרי גדולה היושבת בבית השם במקום אשר יבחר לשכנו שם כן יהיה מנינם שבעים והנשיא על גביהם כמשה רבינו והנה הם שבעים ואחד וכן האותיות בשם הגדול המפורש שבעים ושתים כנגד השרים והשם המיוחד שהוא אדון יחיד על כולם ולזה ירמוז הכתוב באמרו (תהלים פב א) אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט כי השכינה עמהם להסכים על ידם ...

מצוה הקב"ה את משה רבינו: {יא, טז} **אֱסְפָה לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ**.

<u>נשאלת השאלה</u> – ולמה צריך לקחת דוקא את השוטרים שהיו במצרים?!

<u>אומר ה**אזנים לתורה**</u> – **אספה לי ע' איש מזקני ישראל**. מה הועילו השבעים זקנים האלה למשה במשא עם ובהשקטת המריבה של 'תנה לנו בשר', הלא ה' נתן את הבשר? וי"ל שהזקנים שהיו זקני העם ושוטריו הועילו, שלא יבואו שנית אל משה לדרוש את הקישואים ואת האבטיחים ... ואת השומים. משל למלך שנשא אשה שהיתה משרתת אצל איש א' שרדה בה בפרך. וכשנלקחה אל בית המלך שכחה את אשר עבר עליה בתור שפחה, ומרוב טובה התחילה מבעטת ואומרת למלך ששולחנו אינו מוצא חן בעיניה וכי היא מתאוה למאכלים הטובים שהיתה רגילה בהם בימי נעוריה. מה עשה המלך? עמד ומינה על ביתו את אותו האיש שהמלכה עבדה אצלו כשפחה, וכשהמלכה היתה רוצה להזכיר את המאכלים הטובים שהיתה רגילה בהם טרם שנלקחה לבית המלך, היה האיש אשר על בית המלך נותן בה את מבטו והיתה נזכרת את המכות אשר הוכתה בביתו ואת עבודת הפרך אשר עבדה שם, ונרתעת לאחוריה. וכן הוא הדבר בהאספסוף שטען לפני משה: "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם את..." – הוא לא העיז עתה לטעון כזאת לפני הע' זקנים, מי שהיו שוטרים, ממונים על העבודת פרך שעבדו בהם המצרים ...

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

בא ה**מלבי"ם** בפרשת השבוע, וכך גם ה**מהר"ל**[23] ואומרים, שאם משה רבינו היה ממשיך את ההנהגה ולא היה אומר {יא, יד} **לֹא אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי** ומכניס אותנו לארץ ישראל, היינו היום נמצאים כבר לאחר ביאת משיח צדקנו!

כותב ה**רמב"ן** – משל למלך שמסר פרדס לשומר ונתן לו שכר השמירה אחר זמן אמר לו השומר איני יכול לשמרו כלו לבדי הבא עוד אחרים שישמרו עמי אמר לו המלך נתתי לך הפרדס שלי לשמרו וכל פירות שמירתו נתתיו לך ועכשיו אתה אומר הבא עוד אחרים שישמרו עמי הריני מביא אחרים שישמרו עמך והוי יודע שאין אני נותן להם שכר שמירה משלי אלא מתוך שכר שנתתי לך משם הם נוטלין שכרן. כך אמר לו הקב"ה למשה: אני נתתי לך רוח ודעת לפרנס את בני ולא הייתי מבקש אחר כדי שתתייחד אתה באותה השמירה ועכשיו אתה מבקש אחר?! תדע שמשלי אינן נוטלין כלום אלא ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ואף על פי כן לא חסר משה כלום. עד כאן במדרש.

פירוש הדבר, אמר הקב"ה למשה רבינו: "אני לא מתכוון להעביר נבואות נוספות. אם אתה רוצה להעביר, אין שום בעיה – תוריד מהנבואה שלך לאחרים!" – ולמרות זאת, לא חסר משה רבינו כלום;

אומר רש"י – **ושמתי עליהם.** למה משה דומה באותה שעה, לנר שמנח על גבי מנורה והכל מדליקין המנו, ואין אורו חסר כלום.

כותב ה**אור החיים הקדוש** {דברים א, לז} – **והנכון** הוא על פי דבריהם ז"ל (תענית כ"ט.) שאמרו בפסוק (במדבר י"ד א') ויבכו העם בלילה וגו' קבעו בכיה לדורות כי ליל תשעה באב היתה שבו נחרב הבית, ואמרו עוד (סוטה ט'.) שאם היה נכנם משה לארץ והיה בונה בית המקדש לא היה הבית נחרב שאין אומה ולשון נוגעת בו, ואמרו עוד (מדרש תהלים עט) בפסוק מזמור לאסף אלהים באו גוים וגו' וז"ל קינה מבעי ליה אלא על שהשליך חמתו על עצים ואבנים, מעתה אם היה נכנס משה לארץ והיה בונה בית המקדש ולהשליך חמתו עליו לא אפשר כנזכר ויחר אף ה' בשונאי ישראל ויהיה כליונם במקום חורבן הבית, לזה גזר ה' בגזרת המרגלים גם על משה שימות במדבר, והוא אומרו גם בי התאנף ה' בגללכם פירוש בגלגול דברים שלכם כי אם לא היה עון המרגלים והיו נכנסים אפשר שהיה נכנס משה עמהם והגם שיבנה בית המקדש אין מיחוש כי לא נתגבר בחינת הרע והיו עומדים בצדקם בארץ...

א"כ עם ישראל הגיעו לשיא הפסגה – ראו את הקב"ה יורד על הר סיני! פתאום הם רוצים בשר! – מה קרה – מאיפה זה התחיל?! – {במדבר י, לג} **וַיִּסְעוּ מֵהַר ה'**, ופירש ה**רמב"ן** – "כתינוק הבורח מבית הספר" – ומשה רבינו 'מרים ידיים' – "**לֹא אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה**" – ומתחילה הנהגה אחרת של 'שבעים זקנים' – יהושע מכניס את העם לארץ ישראל, שלמה המלך בונה את בית המקדש – ולעתיד לבוא הוא יחרב – כל זה קרה כתוצאה מהמתאוננים ומהבכיה של המרגלים.

א"כ נשאלת השאלה, מה קשור לכאן גוג ומגוג?

כותב רש"י [יחזקאל לח, ב] – **אל גוג.** כך שם המלך : **המגוג.** שם האומה כד"א גומר ומגוג (בראשית י).

ולמה נקראו דוקא 'גוג ומגוג' ולא 'גוּגל מוּגל'? ☺

אומר המדרש {תנחומא, קורח, אות יב} – **גּוֹג וּמָגוֹג, בַּגִּימַטְרִיָּא שִׁבְעִים, שֶׁהֵם שִׁבְעִים אֻמּוֹת.**

פירוש הדבר, לומר לנו בא הכתוב, שמלחמת גוג ומגוג תהיה בראשות גוג שהוא מלך על שבעים אומות!

ולכן אם משה רבינו היה נשאר בהנהגה – לא היה גוג ומגוג – ולמה? כי לא היה צריך שבעים זקנים! – משה רבינו היה מכניס את עם ישראל לארץ, היה נבנה בית המקדש ומשה רבינו היה משיח צדקנו! – אבל במקום זה, בא משה ואמר "**לֹא אוּכַל אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה**" – "אתה לא יכול?! אין בעיה!" – "**אֶסְפָּה לִּי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל**" –כנגד שבעים אומות, כי הולך להיות גוג ומגוג.

יוצא א"כ, שבקשתו של משה רבינו יצרה את מלחמת גוג ומגוג!

כעת נוכל לחזור לנבואתם של אלדד ומידד;

אליבא לא' השיטות במדרש, נבואתם היתה "**מֵת מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ מַכְנִיס אֶת יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ**" – א"כ משה רבינו לא יבנה את בית הבחירה, ממילא זה שיבנה ע"י שלמה המלך יחרב, וממילא עד היום אנחנו עוד מחכים היות וצריך להיות מלחמת גוג ומגוג תחילה!

{יא, כז} **וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה.**

אומר רש"י – **וירץ הנער.** יש אומרים גרשום בן משה היה.

בתחילה שהם לא באו לקבל את הנבואה, נאמר : {שם כו} **וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד** וגו', אבל לאחר שהם התנבאו נאמר "**וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה**"

---

[23] חידושי אגדות על מסכת סנהדרין שם.

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

נשאלת השאלה – מה היה אכפת לגרשום איפה הם התנבאו?!

אומרת הגמרא {מסכת פסחים פח, א} – **ואמר ר' אלעזר**: **מאי דכתיב** מהי כוונת הכתוב **{ישעיה ב-ג} והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב וגו'**? **אלהי יעקב ולא אלהי אברהם ויצחק**?! מדוע מייחס הכתוב את בית המקדש כבית ה' רק מצד היותו קרוי אלוקי יעקב, ולא גם מצד היותו קרוי אלקי אברהם ויצחק? **אלא**, לעתיד לבוא **לא** יתייחסו העמים לבית המקדש **כאברהם שכתוב בו** בנוגע למקדש "**הר**", **שנאמר {בראשית כב-יד} אשר יאמר היום בהר ה' יראה. ולא כיצחק שכתוב בו** בנוגע למקדש "**שדה**", **שנאמר {בראשית כד-סג} ויצא יצחק לשוח בשדה. אלא כיעקב שקראו "בית"**, **שנאמר {בראשית כח-יט} ויקרא את שם המקום ההוא בית אל.**

נשאלת השאלה – למה אברהם לא קרא לו 'מגרש' ויצחק קרא לו 'משטח' וכו' – למה דוקא בשמות האלה?

מובא בשם ה**מהר"י מבעלזא** [כך הובא בספר אוצרות התורה], על פי מאמר המדרש: דבית המקדש של מעלה בנה השי"ת עם מחנה דיליה לכותל הראשון, ושוב בא אברהם עם מחנה שלו ובנה כותל שני, יצחק עם מחנהשלו בנה כותל שלישי, יעקב עם מחנה שלו בנה כותל רביעי, ומשה עם מחנה שלו בנה הגלל ע"כ. **וכ"ק אדמו"ר מרן מהר"א ז"ל מבעלזא הביא ד"ק אביו כ"ק מרן מהרי"ד ז"ל מבעלזא** שהקשה מה לשון אומרת "**הקב"ה ומחנה דיליה**", וכי הקב"ה צריך ח"ו למחנה שיעזרוהו, **ואמר מרן מהרי"ד ז"ל** דאיתא בקדמונים דהשם של בנין למעלה הוא מספר מחנ"ה (בגימט' חסד א"ל), וזהו דקאמר **הקב"ה ומחנ"ה דיליה**", והכוונה לשם **מחנ"ה**.

ובזה פירש כ"ק מהר"י ז"ל דברי רבי אלעזר בפרק האשה, לא כאברהם שכתוב בו הר, ולא כיצחק שכתוב בו שדה, **אלא כיעקב שקראו בית**, וצריך ביאור למה לא קראוהו אברהם ויצחק ג"כ בית ולמה קרואוהו בשם הר ושדה דייקא, אמנם לפי הנ"ל שכל אחד היה צריך להוסיף עוד מספר מחנ"ה ניחא, ולזה אברהם קראו 'הר', כי היה צריך ב' פעמים מחנ"ה הוא מספר ה"ר, ויצחק היה צריך ג' פעמים מחנה לכן קראו שד"ה, ויעקב היה צריך ד' פעמים מחנ"ה לזה קראו בי"ת ומשה דבנאיה לגג היה צריך ה' פעמים מחנ"ה ולזה התפלל תקט"ו תפילות מנין ה' פעמים מחנ"ה, **והוסיף מרן מהר"י ז"ל** שזהו שביקש משה רבינו ע"ה "אתה החלות להראות" לי בהמ"ק של מעלה , לזה אבקש ממך "אעברה נא ואראה" גם את בהמ"ק שלמטה כשהוא בנוי ומשוכלל ועומד על מכונו, ומעתה נמצא כי אלו התקט"ו תפלות היו לצורך השלמת בניית הגג למקדש של מעלה, ועתה אחר שהתפלל תקט"ו תפלות ומקדש של מעלה כבר בנוי ומשוכלל ועומד על מכונו, אם יתפלל משה רבינו ע"ה עוד תפלה אחת להכניסו לארץ יצטרך כביכול למלא בקשתו, **לזה אמר לו הקב"ה** "**רב לך אל תוסף דבר אלי**" וגו'.

עכ"ד הנפלאים.

מה לעשות שהנבואה ניבאה אחרת – "**מֵת מֹשֶׁה וְיהוֹשֻׁעַ מַכְנִיס אֶת יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ**";

אומר ה**שמן ראש** – וכיון שאלדד ומידד היו מתנבאים כי משה מת ולא יכנס לארץ, א"כ לא יזכה כעת לבנות בבית המקדש המחנ"ה שלו, ועל כן אמר אלדד ומידד מתנבאים במחנ"ה, שנבואתם הוא כי לא יזכה משה לבנות המקדש במחנה שלו.

פירוש הדבר, שאלדד ומידד התנבאו על ה'גג' של בית המקדש!

אם אלה הדברים, נוכל לחזור בחזרה לחצוצרות:

הבאנו את דברי ה**משך חכמה**, שהחצוצרות יתגלו שנית במלחמת גוג ומגוג; **עוד** הבאנו את דברי **בעל הטורים** על הפס' {י, ט} **וְכִי תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרַעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת – וכי תבאו מלחמה**. רמז למלחמת גוג העתידה שתבא לימות המשיח: **תבאו מלחמה**. בגימ' במלחמת גוג.

נשאלת השאלה – איך ידע המשיח היכן החצוצרות נמצאות?

אומר ה**שפתי כהן** – אמר רב נחמן: מה שהיה הוא שיהיה ... ראשי תיבות **משה**, כמו שהיה גואל ראשון כן יהיה גואל אחרון, זהו אומרו כאן "על פי ה' ביד משה", שעתיד שיבוא עם מלך המשיח.

א"כ משה רבינו יבוא עם מלך המשיח – יוציא את החצוצרות – וילכו יחדיו למלחמת גוג ומגוג – ואז מה יהיה??? – "**וַהֲרַעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת**"!

אומר ה**דרשות בית ישי** {סימן מ"ה} – [נאמר בפס'] "עד כי יבא שילה" בגימט' מש"ה, "ולו יקהת" אותיות ולוי קהת. ובסוד אשרי העם שככה לו – שכ"ה בגימט' מש"ה. וזהו ענין התקיעה בחצוצרות של משה, שלא תקעו בהן ביום מותו של משה, וישלימו אותה תקיעה במלחמת גוג ומגוג, שאז יכין משיח בן יוסף כיסא מלכותו של מב"ד שהוא משה ויחזיר עטרת המלכות לבעליה.

ויהי רצון שנשמע את קול החצוצרות של משה רבינו ב"ב אמן ואמן!!!

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net

לקבלת הגליון מידי שבוע לתיבת המייל שלחו מייל לכתובת gg2006@013.net